

Statistická šetření ekologického zemědělství Základní statistické údaje (2024)

TÚ 13/2025

Výstup č. 2

Odpovědný řešitel: Ing. Jana Hlaváčková
Spoluřešitelé: Ing. Mgr. Lucie Rádlová
Ing. et Ing. Barbora Havlíčková
Mgr. et Mgr. Tereza Válková
Ing. Denisa Zouharová
Ing. Hana Šejnohová, Ph.D.

Brno, září 2025

Obsah

Obsah	2
Seznam tabulek	3
Seznam obrázků	4
Seznam zkratk	5
Úvod zprávy	6
Metodika sběru dat.....	7
Část I. Základní statistické údaje za rok 2024	9
1 Vývoj ekologického zemědělství v ČR a struktura půdního fondu.....	9
1.1 Vývoj užití půdy v ekologickém zemědělství	11
1.2 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v roce 2024.....	13
1.3 Velikostní struktura ekofarem	13
1.4 Ekofarmy z pohledu regionálního rozmístění	15
2 Rostlinná výroba a produkce na ekologických farmách	19
3 Živočišná výroba a produkce na ekologických farmách	30
4 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství	35
5 Další informace o ekologických farmách	38
5.1 Data o hospodářském výsledku na ekofarmách (rok 2023).....	38
5.2 Počet pracovníků na ekofarmách (rok 2023)	39
Část II. Prodej a užití produkce ekofarem v roce 2023	41
6 Způsob uplatnění bioprodukce vyprodukované na ekofarmách (rok 2023)	41
6.1 Způsob uplatnění rostlinné produkce z ekofarem	42
6.2 Způsob uplatnění živočišné produkce z ekofarem	47
7 Způsob prodeje bioproduktů z ekofarem (rok 2023)	52
7.1 Prodej bioproduktů na konvenčním trhu.....	52
7.2 Prodej bioproduktů s certifikátem.....	52
7.3 Přímý prodej bioproduktů a biopotravin na ekofarmách.....	60
8 Podpora ekologického zemědělství a výroby biopotravin	63
8.1 Základní dotace na plochu	65
8.2 Podpory EZ v rámci dalších opatření SZP	70
Závěr zprávy	71

Seznam tabulek

Tab. 1 Vývoj celkové výměry půdy a počtu farem v ekologickém zemědělství ČR (1990–2024).....	10
Tab. 2 Srovnání struktury půdního fondu v EZ v ČR ve vybraných letech (%).....	11
Tab. 3 Vývoj struktury půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR (2000–2024).....	12
Tab. 4 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v LPIS k 31. 12. 2024	13
Tab. 5 Velikostní struktura ekofarem v roce 2023 a 2024	14
Tab. 6 Velikostní rozložení výměr OP, TTP a trvalých kultur na ekofarmách v roce 2024	15
Tab. 7 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2024	16
Tab. 8 Zastoupení ploch EZ dle užití půdy na jejich celkové výměře v krajích ČR v roce 2024	18
Tab. 9 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – obiloviny, luskoviny, okopaniny	22
Tab. 10 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – technické plodiny	23
Tab. 11 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – zelenina a jahody	24
Tab. 12 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – pícniny a další plodiny	25
Tab. 13 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2024 – trvalé travní porosty	25
Tab. 14 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2024 – trvalé kultury	26
Tab. 15 Plochy a produkce v EZ na orné půdě v letech 2023 a 2024 a srovnání s celkovou osevní plochou a produkcí v ČR v roce 2024	28
Tab. 16 Počet BIO zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2023 a 2024	31
Tab. 17 Počet zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2023 a 2024	32
Tab. 18 Živočišná bioprodukce na ekofarmách v roce 2023 a 2024	34
Tab. 19 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství k 31. 12. 2023 a 2024	35
Tab. 20 Registrovaní výrobci biopotravin s danou ekonomickou aktivitou (výrobní činností) v roce 2024	37
Tab. 21 Počet a podíl ziskových ekofarem dle zaměření produkce v roce 2023	38
Tab. 22 Počet pracovníků na ekologických farmách v roce 2022 a 2023	40
Tab. 23 Způsob uplatnění rostlinné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí	46
Tab. 24 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí	50
Tab. 25 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí – zástav	51
Tab. 26 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – obiloviny	55
Tab. 27 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – luskoviny na zrno, okopaniny, olejnin, zelenina, seno a senáž	56
Tab. 28 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – ostatní, ovoce a hrozny	57
Tab. 29 Způsob prodeje hlavních bioproduktů živočišné výroby a živých zvířat v roce 2023	59
Tab. 30 Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy (2008–2023)	62
Tab. 31 Sazby pro opatření EZ dle SP SZP platné v roce 2024	65

Tab. 32 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle PRV v letech 2016 až 2022	68
Tab. 33 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle SP SZP v letech 2023 až 2024 ¹⁾	69
Tab. 34 Přehled zájmu o investiční opatření s bodovým zvýhodněním v roce 2024	70

Seznam obrázků

Graf 1 Vývoj celkové výměry půdního fondu v EZ, počtu farem a podílu na celkovém ZPF	9
Graf 2 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2024	17
Graf 3 Struktura plodinových skupin na orné půdě dle výměr v ekologickém zemědělství v ČR v roce 2024 (%)	27
Graf 4 Vývoj počtu ekologických zemědělců a výrobců biopotravin v letech 2014–2024	36
Graf 5 Podíl uplatnění produkce vybraných kategorií plodin na orné půdě v roce 2023 z hlediska typu trhu (%)	45
Graf 6 Podíl prodeje dle typu kvality (bio nebo konvenční produkt) u vybraných kategorií živočišných produktů v roce 2023 (%)	49
Graf 7 Podíl zrealizovaného prodeje (uplatnění) produkce z pohledu kategorie „BIO“ a „konvenční produkt“ v roce 2023 (%)	52
Graf 8 Počet ekofarem prodávajících bioprodukty a biopotraviny ze dvora (2008–2023)	61
Graf 9 Vývoj dotací v EZ (1998–2024)	67

Seznam zkratek

AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření	OP	orná půda
AEO	Agroenvironmentální opatření	PO	přechodné období
AWU	Annual Work Unit (počet pracovníků přepočtených na plný úvazek)	PRV	Program rozvoje venkova
BIO	označení produktu získaného v ekologickém zemědělství	REP	Registr ekologických podnikatelů
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů	RRD	rychle rostoucí dřeviny
ČR	Česká republika	RV	rostlinná výroba
ČSÚ	Český statistický úřad	SAIO	Statistics on agricultural input and output
DPB	díl půdního bloku	SP	Strategický plán
ES	Evropské společenství	SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
EU	Evropská unie	SZP	Společná zemědělská politika
EUR	euro (měna)	TK	trvalá kultura
EZ	ekologické zemědělství	TTP	trvalé travní porosty
EZFRV	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)	TÚ	tematický úkol
FADN	Zemědělská účetní datová síť	U	úhor
G	travní porost	ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
HRDP	Horizontální plán rozvoje venkova	ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
HV	hospodářský výsledek	VDJ	velká dobytčí jednotka
IČ	identifikační číslo	x	data nebyla poskytnuta nebo by nedávala smysl
J	jiná trvalá kultura	z. p.	zemědělská půda
KBTPM	krávy bez tržní produkce mléka	ZPF	zemědělský půdní fond
LAKR	léčivé, aromatické a kořeninové rostliny	ŽV	živočišná výroba
LPIS	veřejný registr půdy		
MZe	Ministerstvo zemědělství České republiky		
n. a.	nepublikováno		
NACE	klasifikace ekonomických činností (dříve OKEČ)		
NAEKO	navazující agroenvironmentální klimatická opatření		

Úvod zprávy

Tato zpráva je výstupem tematického úkolu s názvem „Statistická šetření ekologického zemědělství (ekologické farmy – bioprodukce, zpracování, odbyt a trh s biopotravinami)“, zpracovávaného každoročně již od roku 2007. Zadavatelem úkolu je Ministerstvo zemědělství ČR (MZe), odbor environmentální a ekologického zemědělství. Hlavním cílem úkolu je:

- a) pokračovat ve sběru údajů z ekofarem, aby nedošlo k přerušení časové řady (sběr dat navazuje na povinnosti sběru dat z předchozích let¹),
- b) sběr údajů k analýze rozsahu zpracování, odbytu a trhu s biopotravinami v České republice včetně vývozu a dovozu bioproduktů a biopotravin,
- c) sběr informací nutných z pohledu MZe k hodnocení vývoje sektoru a implementované politiky.

Od 1. ledna 2022 pro sektor ekologického zemědělství platí nové nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848 ze dne 30. května 2018 o ekologické produkci a označování ekologických produktů a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 834/2007.

Podobu sběru dat o EZ navíc významně ovlivní nové nařízení Evropského parlamentu a Rady o statistice zemědělských vstupů a výstupů (SAIO – Statistics on agricultural input and output), které již vešlo v platnost, a na základě kterého budou vykazovány údaje za rok 2025.

Do doby, než bude implementováno nařízení SAIO, je v platnosti dohoda o sběru dat mezi členskými státy (European Statistical System agreement) ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. c) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 223/2009 ze dne 11. března 2009 o evropské statistice. K této dohodě se ČR sice písemně nezavázala, ale stejně jako řada dalších členských států přistoupila k neformálnímu souhlasu k dodávání dat v podobném rozsahu jako v předchozích letech.

Tato zpráva je v pořadí druhým výstupem výše zmíněného tematického úkolu a obsahuje zejména základní statistické údaje o ekologickém zemědělství v ČR (tj. údaje o rozloze, pěstovaných plodinách, počtech zvířat, objemu rostlinné a živočišné bioprodukce a způsobech jejího uplatnění) včetně dalších informací popisujících vývoj ekologického zemědělství v ČR.

Zpráva je rozdělena do dvou hlavních částí. První část je věnována základním statistickým ukazatelům ekologického zemědělství (EZ), ve kterých je v pěti kapitolách popsán historický vývoj EZ, rozsah rostlinné a živočišné bioprodukce, počet registrovaných subjektů a doplňkové informace k ekofarmám týkající se ziskovosti ekofarem a zaměstnanosti na ekofarmách. Druhá část zprávy se zaměřuje spíše na údaje o odbytu, tj. informace o způsobech uplatnění bioprodukce, rozsahu zpracování na ekofarmách a významu prodeje ze dvora. Zprávu uzavírá kapitola popisující rozsah veřejných finančních prostředků směřujících do sektoru EZ v posledních letech.

---

¹ Do roku 2020 včetně byly povinnosti sběru dat z ekofarem zakotvena v Nařízení Rady ES 834/2007 (tj. jednalo se o vyplnění statistických informací o ekologickém zemědělství, které byly definovány Eurostatem a byly povinné pro všechny členské státy).

Metodika sběru dat

Tato zpráva zpracovává a analyzuje informace a data ze tří hlavních zdrojů:

- Registru ekologických podnikatelů (REP) – texty a údaje v tabulkách kapitol 1 a 4 za rok 2015 až 2024,
- celkového seznamu osob registrovaných v režimu EZ před rokem 2015 (data poskytnutá jednotlivými kontrolními organizacemi z let před rokem 2015 a spuštěním REPU),
- Šetření na ekologických farmách realizovaných ÚZEI každoročně od roku 2007; podklad pro ostatní kapitoly zprávy s výjimkou kapitoly 9 (tato vychází z informací od SZIF a MZe – Odbor řídicí orgán PRV a Odbor Řídicí orgán rozvoje venkova).

Doplňkově začínají být využívány také informace z dalších zdrojů a dostupných registrů (např. údaje z Jednotných žádostí), s jejichž maximálním možným využitím se počítá při sběru dat za rok 2025 a v dalších letech.

Metodika šetření ÚZEI

Sběr dat z ekofarem je v současné době prováděn ve spolupráci s kontrolními organizacemi, které jsou pověřeny MZe výkonem kontroly a certifikace v ekologickém zemědělství. Jedná se o následující kontrolní organizace: KEZ o. p. s. se sídlem v Chrudimi, ABCERT AG se sídlem v Jihlavě, Biokont CZ, s. r. o. se sídlem v Brně a BUREAU VERITAS CERTIFICATION CZ, s r.o. se sídlem v Praze.

Data jsou sbírána inspektory jednotlivých kontrolních organizací přímo na farmě při provádění řádné kontroly. Nejaktuálnější data použitá v této zprávě, zejména v kapitolách 2, 3, 5, 6, 7 a 8 byla zjišťována v průběhu roku 2023. Podkladem pro sběr je dotazník zpracovaný ÚZEI, který je každoročně aktualizován dle požadavků Evropské komise/Eurostatu a MZe. Mezi hlášené statistické údaje patří:

- počty subjektů registrovaných v EZ ke konci roku (ekozemědělci, výrobci, distributoři, dovozci a vývozci ze/do třetích zemí a ostatní subjekty jako např. výrobci krmiv a osiv),
- data o výměrách plodin a rostlinné bioprodukci,
- data o počtu zvířat a živočišné bioprodukci,
- údaje o počtech výrobců biopotravin (či jiných zpracovatelů) a zaměření jejich výroby.

Pro sběr dat je používána webová aplikace, pomocí které mohou inspektoři online vkládat data o farmách přímo do databáze. Tato aplikace, která je v provozu již od roku 2009, velmi usnadnila, s ohledem na rostoucí počet ekologicky hospodařících zemědělců, sběr dat. Další nespornou výhodou je možnost kontroly ze strany ÚZEI a případných oprav nebo doplnění informací od jednotlivých kontrolních organizací.

Dotazník pro rok 2024 zahrnoval následující okruhy:

Část I. – Základní statistická data

- a) základní informace o farmě (identifikace farmy včetně data registrace v EZ),
- b) informace o rostlinné produkci na farmě,
- c) informace o živočišné produkci na farmě (počet zvířat dle základních kategorií chovaných na ekofarmě a objem celkové bioprodukce z těchto zvířat),

- d) informace o farmě (informace o tom, zda je farma celá v režimu EZ, informace o počtu pracovníků na farmě, hospodářském výsledku v předchozím roce, zda farma v předchozím roce již mohla prodat nějakou svoji produkci s certifikátem jako bioprodukt).

Část II. – Data o prodeji a uplatnění produkce ekofarem

(Pozn. tuto část dotazníku vyplňovaly pouze ekofarmy, které mohly prodat v roce 2023 nějakou svoji produkci již jako bioprodukt).

- a) celková rostlinná a živočišná produkce realizovaná v roce 2023 a její uplatnění (objem skutečné celkové produkce vyprodukované na ekofarmě a určení jejího uplatnění – buď prodej na domácím trhu nebo export, a to jako bioprodukt nebo produkt konvenční anebo jako spotřeba v rámci farmy například jako krmivo, osivo/sadba, vlastní spotřeba, případně zpracování na farmě pro výrobu ekologických osiv, krmiv či biopotravin),
- b) způsob prodeje pěti nejdůležitějších bioproduktů (určení prodaného objemu, hlavní distribuční cesty a realizované ceny),
- c) rozsah faremního zpracování a přímého prodeje z farem (identifikace farem, které realizují zpracování a/nebo přímý prodej na ekofarmě, specifikace takto realizovaných bioproduktů a podíl této činnosti na celkovém obrátu farmy).

Při využívání výsledků prezentovaných v této zprávě je třeba vzít v úvahu následující:

- a) Dle údajů evidencí v Registru ekologických podnikatelů (REP) hospodařilo k 31. 12. 2024 ekologicky 5 565 ekozemědělců (5 565 včetně 22 provozoven), a to na výměře 604 803 ha (dle LPIS). Dominovaly trvalé travní porosty (TTP) s 477 211 ha, následovala orná půda s 121 473 ha a plocha trvalých kultur (sady, vinice, chmelnice a jiné trvalé kultury) činila 5 533 ha. Ostatní plochu (587 ha) zaujímaly kultury typu školka, porost rychle rostoucích dřevin, zalesněná půda, mimoprodukční plochy, víceleté produkční plodiny, rybníky a jiná kultura (viz Tab. 4). Plocha rybníků byla zanedbatelná a činila 3,3 ha. Údaje z REP a LPIS byly podkladem pro vybrané tabulky (např. plochy ekologického zemědělství dle krajů, počty ekologických zemědělců). Naproti tomu v šetření ÚZEI bylo zahrnuto 4 758 respondentů² s výměrou půdy 507 282 ha v ekologickém režimu. V rámci těchto ploch zaujímaly trvalé travní porosty plochu 410 447 ha, orná půda 92 951 ha a trvalé kultury 3 884 ha.
- b) MZe získává údaje také online z REP (případně od kontrolních organizací v EZ z jejich evidence k 31. 12. daného roku). ÚZEI organizuje samostatné šetření z důvodu potřeby většího detailu zjišťovaných dat, a toto šetření probíhá v průběhu celého roku. V šetření ÚZEI jsou tedy zahrnuti i zemědělci, kteří sice k 31. 12. již ekologicky nehospodařili, ale v průběhu roku u nich byla provedena řádná inspekce a vyplněn dotazník. V šetření ÚZEI je tak zachycen stav ke dni kontroly a nikoli k 31. 12. daného roku.

---

² Nižší počet subjektů v šetření v porovnání s údaji z REP je způsoben tím, že Kontrolní organizace nejsou smluvně zavázány k dodání údajů za všechny své klienty (někteří klienti např. neposkytnou součinnost, neproběhne kontrola z důvodu nemoci apod.).

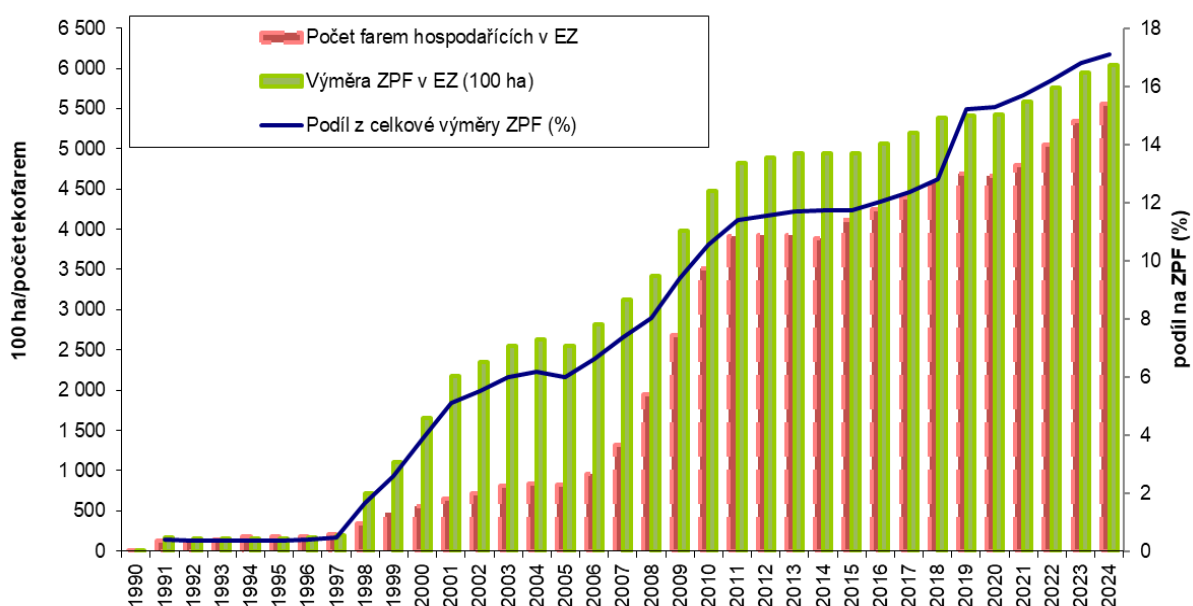
Část I. Základní statistické údaje za rok 2024

Cílem této části zprávy je prezentovat základní údaje o stavu ekologického zemědělství v ČR, tj. o počtu ekofarem a struktuře půdního fondu v EZ k 31. 12. 2024, o struktuře pěstovaných plodin, počtu chovaných hospodářských zvířat a celkové bioprodukci na ekofarmách v roce 2024.

1 Vývoj ekologického zemědělství v ČR a struktura půdního fondu

Dle údajů z Registru ekologických podnikatelů (REP) k 31. 12. 2024 hospodařilo ekologicky 5 565 ekofarem, a to na celkové výměře 604 803 ha, což představuje podíl 17,12 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu v ČR v LPIS (viz Tab. 1). Počet farem narostl meziročně o 4,1 %, tj. o 220 farem.

Plochy obhospodařované ekologickými zemědělci opět vzrostly, a to o cca 9 614 ha³. Jednalo se o menší meziroční nárůst než v předchozím roce. Plocha v přechodném období v roce 2024 činila 61 197 ha, přičemž v roce 2023 byla plocha v přechodném období 64 679 ha. V Graf 1 není nárůst ploch tak výrazný jako v předchozích letech v důsledku úpravy metodiky. Od roku 2019 se již nezapočítávají plochy, které nejsou evidovány v LPIS. Celkový vývoj počtu ekofarem, podílu z celkové výměry zemědělského půdního fondu (ZPF) a výměry zemědělské půdy v ekologickém zemědělství v ČR od roku 1990 je znázorněn níže (viz Graf 1).

Graf 1 Vývoj celkové výměry půdního fondu v EZ, počtu farem a podílu na celkovém ZPF (1990–2024)

Pozn.: Od roku 2019 jsou do výměr ZPF v ČR i do výměr v EZ započítávány pouze plochy v rámci LPIS.

Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); vlastní výpočty ÚZEI

³ Z důvodu zaokrouhlování údaj nekoresponduje s rozdílem hodnot za roky 2024 a 2023 v Tab.1

Tab. 1 Vývoj celkové výměry půdy a počtu farem v ekologickém zemědělství ČR (1990–2024)

Rok	Počet farem hospodařících v EZ ¹⁾	Celková výměra ploch v EZ (ha)	Podíl z celkové výměry ZPF (%)	Meziroční změna počtu farem v EZ (%)	Meziroční změna výměry ploch v EZ (%)
1990	3	480	-	-	-
1991	132	17 507	0,41	-	-
1992	135	15 371	0,36	2,3	-12,2
1993	141	15 667	0,37	4,4	1,9
1994	187	15 818	0,37	32,6	1,0
1995	181	14 982	0,35	-3,2	-5,3
1996	182	17 022	0,40	0,6	13,6
1997	211	20 239	0,47	15,9	18,9
1998	348	71 621	1,67	64,9	253,9
1999	473	110 756	2,58	35,9	54,6
2000	563	165 699	3,86	19,0	49,6
2001	654	217 869	5,09	16,2	31,5
2002	721	235 136	5,50	10,2	7,9
2003	810	254 995	5,97	12,3	8,4
2004	836	263 299	6,16	3,2	3,3
2005	829	254 982	5,98	-0,8	-3,2
2006	963	281 535	6,61	16,2	10,4
2007	1 318	312 890	7,35	36,9	11,1
2008	1 946	341 632	8,04	47,6	9,2
2009	2 689	398 407	9,38	38,2	16,6
2010	3 517	448 202	10,55	30,8	12,5
2011	3 920	482 927	11,40	11,5	7,7
2012	3 923	488 483	11,56	0,1	1,2
2013	3 926	493 896	11,70	0,1	1,1
2014	3 885	493 971	11,72	-1,0	0,0
2015	4 115	494 661	11,74	5,9	0,1
2016	4 243	506 070	12,03	3,1	2,3
2017	4 399	520 032	12,37	3,7	2,8
2018	4 596	538 894	12,82	4,5	3,6
2019	4 690	540 993	15,22	2,0	x
2020	4 665	543 252	15,28	-0,5	0,4
2021	4 794	558 124	15,71	2,8	2,7
2022	5 050	575 464	16,22	5,3	3,1
2023	5 345	595 190	16,82	5,8	3,4
2024	5 565	604 803	17,12	4,1	1,6

Pozn.: Pro výměru celkové plochy v EZ v roce 2001 existují dva odlišné oficiální údaje 218 114 ha a 217 869 ha. V roce 2019 byla upravena metodika pro výpočet celkové výměry ploch v EZ a podílu celkové výměry ZPF v ČR. Nově jsou do výměr v EZ zahrnovány pouze plochy vedené v LPIS a podíl z celkové výměry ZPF je také vztažen k celkové výměře ploch jen v rámci LPIS (včetně ploch rybníků). Z důvodu úpravy metodiky není uvedena meziroční změna (2018/2019) ploch (údaj by nedával smysl).

¹⁾ Počet farem je uveden do roku 2015 včetně poboček. Od roku 2016 je uveden počet subjektů bez poboček z důvodu sjednocení údajů s REP, kde nejsou pobočky uvedeny. Údaje o počtu hospodařících farem a celkové výměře ploch k 31. 12. 2024 byly platné k 7. 2. 2025 a mohou se lišit od údajů aktualizovaných v průběhu roku 2025. Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); vlastní výpočty ÚZEI

S ohledem na nové programové období 2023–2027 bylo možné uzavřít nový pětiletý závazek. Souběh starých závazků podle nařízení vlády 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologického zemědělství a nových závazků byl u jednoho žadatele možný, nikoli však na jednom DPB. Od roku 2023 není možné podat žádost o zařazení do jednoletého navazujícího závazku podle nařízení vlády č. 331/2019 Sb.

1.1 Vývoj užití půdy v ekologickém zemědělství

Z pohledu užití půdy v EZ stále dominují trvalé travní porosty (TTP), v roce 2024 s výměrou více než 477 tis. ha (viz Tab. 3) a podílem 78,9 % na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy, viz Tab. 2. Od roku 2004 vzrostla plocha orné půdy (OP) v EZ 6,2krát (v roce 2024 byla OP na cca 121 tis. ha). Historicky nejvyššího podílu OP v rámci ploch EZ bylo dosaženo v roce 2023 (20,3 %). V roce 2024 došlo k mírnému poklesu podílu OP, přičemž podíl činil v roce 2024 20,1 % (viz Tab. 2). Od roku 2004 do roku 2013 vzrostla plocha trvalých kultur téměř sedminásobně na více než 7 800 ha. V letech 2014–2016 byl zaznamenán pokles těchto ploch. Plocha trvalých kultur mezi roky 2016–2021 spíše stagnovala a od roku 2022 začíná meziročně klesat. V roce 2023 došlo oproti roku 2022 k poklesu ploch trvalých kultur, stejně tak došlo k jejich poklesu v roce 2024 oproti roku 2023. Trvalé kultury tak zaujímaly v roce 2024 podíl cca 0,9 % v rámci všech ekologicky obhospodařovaných ploch. V rámci trvalých kultur, stejně jako v předchozích letech, převládaly ovocné sady (intenzivní a extenzivní) s 49,7 %, vinice zaujímaly 24,8 % ploch a chmelnice 0,4 %. Od roku 2015 je v rámci trvalých kultur zahrnuta také kategorie „jiná trvalá kultura“ (z velké části se jedná o krajinnotvorné sady), která tvořila 25,1 % z plochy trvalých kultur v ČR (cca 1 388 ha).

Tab. 2 Srovnání struktury půdního fondu v EZ v ČR ve vybraných letech (%)

Užití půdy	1999	2003	2005	2008	2011	2014
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Orná půda	12,4	7,7	8,1	10,3	12,3	11,4
Trvalé travní porosty	86,7	90,9	82,3	82,4	82,4	83,5
Trvalé kultury	0,3	0,4	0,3	0,9	1,5	1,6
Ostatní plochy	0,5	1,1	9,2	6,4	3,8	3,5
Celková plocha¹⁾	100	100	100	100	100	100
Užití půdy	2017	2020	2022	2023	2024	
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	
Orná půda	13,8	17,2	19,5	20,3	20,1	
Trvalé travní porosty	82,3	81,6	79,4	78,7	78,9	
Trvalé kultury	1,2	1,1	1,1	1	0,9	
Ostatní plochy	2,8	0	0,1	0,1	0,1	
Celková plocha¹⁾	100	100	100	100	100	

¹⁾ Z důvodu zaokrouhlování nemusí součet celkové plochy vždy dávat 100 %.

Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); vlastní výpočty ÚZEI

Tab. 3 Vývoj struktury půdního fondu v ekologickém zemědělství ČR (2000–2024)

Užití půdy	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Orná půda	15 295	19 164	19 536	19 637	19 694	20 766	23 479	29 505	35 178	44 906	54 717	59 281	58 625
Trvalé travní porosty	149 705	195 633	211 924	231 683	235 379	209 956	232 190	257 899	281 596	329 232	369 057	398 061	404 950
Trvalé kultury	462	963	898	928	1 170	820	1 196	1 870	3 105	4 331	5 939	7 429	7 693
Ostatní plochy	237	2 354	2 778	2 747	7 056	23 440	24 671	23 616	21 753	19 937	18 054	18 157	17 215
Celková plocha	165 699	218 114	235 136	254 995	263 299	254 982	281 536	312 890	341 632	398 406	447 767	482 927	488 483
Užití půdy	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Meziroční změna 2024/23 (%)
Orná půda	56 286	56 395	64 529	66 386	71 515	81 170	90 530	93 701	102 800	111 966	120 531	121 473	0,78
Trvalé travní porosty	412 158	412 644	407 448	418 255	427 717	435 695	443 985	443 262	448 703	457 015	468 391	477 211	1,88
Trvalé kultury	7 837	7 774	6 839	6 149	6 205	6 195	6 265	6 070	6 260	6 069	5 756	5 533	-3,87
Ostatní plochy	17 615	17 159	15 845	15 280	14 595	15 833	214	218	361	414	512	587	14,68
Celková plocha	493 896	493 972	494 661	506 070	520 032	538 893	540 994	543 252	558 124	575 464	595 190	604 803	1,62

Pozn.: Z důvodu zaokrouhlování jednotlivých typů kultur se součet celkové plochy v jednotlivých tabulkách mírně liší.

Zdroj: MZe a REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku)

1.2 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v roce 2024

Celková výměra plochy v EZ evidované v LPIS meziročně opět vzrostla, a to o více než 9,6 tis. ha, tedy o 1,6 %. Mírně se navýšila i výměra orné půdy, a to o cca 0,9 tis. ha (nárůst o 0,8 %). U trvalých travních porostů došlo také k nárůstu výměry, a to o více než 8,8 tis. ha (o 1,9 %), viz Tab. 3. Plocha trvalých kultur mezi roky 2016-2021 spíše stagnovala a od roku 2022 meziročně klesá. V roce 2024 došlo k meziročnímu snížení ploch trvalých kultur o 223 ha (tj. o 3,9 %). Je třeba zmínit, že v rámci trvalých kultur je od roku 2015 kromě sadů (intenzivních a extenzivních), vinic a chmelnic rozlišována ještě jiná trvalá kultura, která zahrnuje mimo jiné zejména krajinnotvorné sady, u kterých není základním účelem produkce ovoce, ale zachování odrůdové rozmanitosti a krajinného rázu (téměř 1,4 tis. ha). Výměra intenzivních a ostatních ovocných sadů v rámci trvalých kultur meziročně poklesla o 195 ha (tj. o 6,6 %). Plochy vinic narostly o 1,7 % (tj. o 23 ha). Struktura půdního fondu v EZ dle LPIS v roce 2024 je znázorněna v Tab. 4. Plochy v přechodném období tvořily 10,1 % celkové výměry.

Tab. 4 Struktura půdního fondu v ekologickém zemědělství v LPIS k 31. 12. 2024

Plochy	Výměra v PO (ha)	Výměra v EZ (ha)	Výměra celkem (ha)
Výměra ploch v EZ celkem	61 196,58	543 606,74	604 803,32
Trvalý travní porost	42 252,99	434 958,01	477 211,00
Orná půda	17 845,41	103 627,48	121 472,89
z toho: standartní orná půda	15 110,52	93 638,95	108 749,47
travní porost (G)	1 953,49	6 467,74	8 421,23
úhor	781,40	3 520,79	4 302,19
Trvalá kultura	912,07	4 620,73	5 532,80
z toho: ovocný sad (intenzivní a ostatní)	293,94	2 457,69	2 751,63
vinice	412,24	958,24	1 370,48
chmelnice	7,34	15,47	22,81
jiná trvalá kultura (krajinnotvorný sad)	198,55	1 189,33	1 387,88
Ostatní plocha ¹⁾	186,11	400,52	586,63

¹⁾ Školka, porost RRD (rychle rostoucí dřeviny), zalesněná půda, mimoprodukční plochy, víceleté produkční plodiny, jiná kultura a rybníky. V rámci evidence LPIS jsou školka, víceleté produkční plodiny a porost RRD evidovány v kategorii trvalé kultury. S ohledem na zanedbatelné plochy jsou ale v této tabulce zahrnuty do ploch ostatních; školka (4,37 ha), víceleté produkční plodiny (11,76 ha) a porost RRD (34,52 ha). Plocha rybníků činila 3,32 ha.

Zdroj: REP; zpracoval ÚZEI

1.3 Velikostní struktura ekofarem

Česká republika patří k zemím s největší průměrnou velikostí zemědělských podniků, v konvenčním i ekologickém zemědělství. V roce 2024 měla Česká republika průměrnou velikost ekofarem 109 ha, v roce 2023 pak 111 ha. V rámci EU⁴ má Slovensko největší průměrnou velikost ekofarem (220 ha v roce 2023). Výměru nad 100 ha udává Estonsko (114 ha v roce 2023) a Švédsko

⁴ Data za státy EU jsou dopočítány z údajů FiBL-AMI survey 2025.

(113 ha v roce 2023). Průměr EU v roce 2023 činil 41 ha. Pro porovnání je výměra průměrné ekofarmy v ČR větší než průměrná výměra farmy konvenční (cca 78,4 ha v roce 2024)⁵.

Z pohledu velikostní struktury ekologicky hospodařících podniků se dlouhodobě pohybuje nejčastější rozloha ekofarem v rozmezí 10–50 ha, podíl této kategorie meziročně mírně poklesl a činil 36,0 %, viz Tab. 5. Meziročně došlo u některých kategorií farem ke snížení ploch, u jiných naopak k jejich celkovému navýšení. K největšímu celkovému snížení ploch došlo u kategorie farem 500 až <1000 ha, a to o 4,9 %. Naopak u kategorie farem 0 až <5 ha byl zjištěn nejvýraznější meziroční nárůst počtu farem a ploch. Z tabulky níže také vyplývá, že více než čtvrtina farem (nad 100 ha) obhospodařuje 78,1 % ploch v EZ, resp. 4,1 % farem (nad 500 ha) obhospodařuje 34,1 % ploch v EZ.

Tab. 5 Velikostní struktura ekofarem v roce 2023 a 2024

Velikostní skupiny farem dle výměry (ha)	2023				2024				Meziroční změna 2024/23	
	Počet		Plocha		Počet		Plocha		Počet	Plocha
	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(%)	(%)
0 až < 5	515	9,6	1 107	0,2	606	10,9	1 212	0,2	17,7	9,5
5 až < 10	390	7,3	2 933	0,5	406	7,3	3 037	0,5	4,1	3,5
10 až < 50	1 988	37,2	53 524	9,0	2 004	36,0	53 827	8,9	0,8	0,6
50 až < 100	992	18,6	71 356	12,0	1 031	18,5	74 304	12,3	3,9	4,1
100 až < 500	1 218	22,8	251 454	42,2	1 288	23,1	266 206	44,0	5,7	5,9
500 až < 1000	183	3,4	126 189	21,2	173	3,1	120 061	19,9	-5,5	-4,9
1000 až < 2000	57	1,1	78 935	13,3	55	1,0	76 382	12,6	-3,5	-3,2
2000 a více	2	0,0	9 690	1,6	2	0,0	9 774	1,6	0,0	0,9
Celkem	5 345	100,0	595 190	100,0	5 565	100,0	604 803	100,0	4,1	1,6

Zdroj: REP (údaje vždy k 31. 12. daného roku); vlastní výpočty ÚZEI

Z hlediska počtu farem a rozložení orné půdy (OP), trvalých travních porostů (TTP) a trvalých kultur na ekofarmách je patrné, že plochy OP byly nejčastěji obhospodařovány v rozloze do 5 ha a dále také v rozmezí 10–50 ha (viz Tab. 6). Podobně tomu bylo také u trvalých kultur, kde z celkových 1 115 ekofareh hospodařících na trvalých kulturách, jich hospodařilo 76,4 % (852 ekofareh) na ploše do 5 ha. U TTP dominovala rozloha 10–50 ha (38,3 % ekofareh) následovaná rozlohou 100–500 ha (20,9 %). Společně tyto dvě kategorie tvořily více než 59 % všech fareh s TTP.

Z hlediska meziroční změny počtu fareh došlo k nárůstu počtu fareh na orné půdě, trvalých travních porostech i na trvalých kulturách. Na orné půdě narostl počet o celkem 140 fareh, což je větší nárůst než v roce 2023. K nárůstu došlo především v kategorii do 5 ha (nárůst o 73 fareh) a také u kategorií 10–50 ha, 5–10 ha a 50–100 ha. U TTP byl zaznamenán meziroční nárůst o 177 fareh, nejvyšší navýšení měla kategorie fareh 100–500 ha TTP (nárůst o 60 fareh). Naopak snížení počtu

⁵ Zpráva o stavu zemědělství 2024, Tab. 6.1/01 Podnikatelská struktura fyz. a práv. osob v zemědělství.

farem u TTP proběhlo u kategorie 500–1000 ha (pokles o 8 farem). U trvalých kultur vzrostl počet farem o 14, nejvíce v kategorii do 5 ha (o 11 farem více).

Z pohledu výměry bylo nejvíce ploch OP obhospodařováno v kategorii 100–500 ha (39 %) a v kategorii 500–1 000 ha (18,1 %), u TTP v kategoriích 100–500 ha a 500–1 000 ha (dohromady přes 64 %) a u trvalých kultur v kategorii 10–50 ha (více než 47 % ploch). K nejvyššímu meziročnímu absolutnímu nárůstu ploch došlo v rámci OP u kategorie 500–1000 ha (nárůst o cca 1 178 ha). K nejvýraznějšímu navýšení ploch TTP došlo u farem v kategorii 100–500 ha (nárůst o téměř 12 000 ha) a naopak se plochy TTP nejzásadněji snížily u kategorie 500–1 000 ha a 1 000–2 000 ha (dohromady o 5 959 ha). U trvalých kultur byl u kategorie 5–10 ha zaznamenán nárůst ploch (o více než 56 ha). Naopak u kategorií do 5 ha, 10–50 ha a 50–100 ha byl zaznamenán jejich pokles dohromady o přibližně 279 ha.

Tab. 6 Velikostní rozložení výměr OP, TTP a trvalých kultur na ekofarmách v roce 2024

Velikostní rozložení výměr OP, TTP a trvalých kultur (ha)	OP				TTP				Trvalé kultury			
	Počet		Plocha		Počet		Plocha		Počet		Plocha	
	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(abs.)	(%)	(ha)	(%)	(abs.)	(%)	(ha)	(%)
>0 až <5	900	33,1	1 765	1,5	518	10,6	1 112	0,2	852	76,4	1 148	20,7
5 až <10	412	15,1	2 980	2,5	412	8,4	3 107	0,7	124	11,1	876	15,8
10 až <50	888	32,6	20 814	17,1	1 877	38,3	50 385	10,6	126	11,3	2 619	47,3
50 až <100	239	8,8	17 062	14,0	905	18,4	64 521	13,5	12	1,1	777	14,0
100 až <500	244	9,0	47 349	39,0	1 027	20,9	214 388	44,9	1	0,1	113	2,0
500 až <1 000	31	1,1	21 967	18,1	133	2,7	92 265	19,3	0	0,0	0	0,0
1 000 až <2 000	8	0,3	9 537	7,9	34	0,7	44 853	9,4	0	0,0	0	0,0
2 000 a více	0	0,0	0	0,0	1	0,0	6 581	1,4	0	0,0	0	0,0
Celkem	2 722	100,0	121 473	100,0	4 907	100,0	477 211	100,0	1 115	100,0	5 533	100,0

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2024); vlastní výpočty ÚZEI

1.4 Ekofarmy z pohledu regionálního rozmístění

Hlavními oblastmi EZ jsou tradičně méně příznivé horské a podhorské oblasti ČR. Největší plochy ekologicky obhospodařované půdy se nachází v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje (viz Tab. 7). Z hlediska výměry EZ je dlouhodobě nejvýznamnější oblastí Jihočeský kraj. Ve výše uvedených pěti krajích se nacházelo téměř 60 % ploch v EZ. Kraj Karlovarský vykazuje také dlouhodobě prvenství v nejvyšší průměrné velikosti ekofaremu – v roce 2024 byla průměrná velikost ekofarmy v tomto kraji 219 ha. Hned za ním následuje kraj Ústecký (143 ha) a Olomoucký (131 ha). Naopak farmy s nejnižší průměrnou výměrou (vyjma Hl. m. Prahy) se nacházejí v kraji Vysočina, v Jihomoravském a ve Středočeském kraji.

V počtu ekologických farem je dlouhodobě na předním místě kraj Jihočeský (838 ekofaremu) následovaný stejně jako v předchozím roce krajem Plzeňským (693 ekofaremu), Moravskoslezským (492 ekofaremu) a dále Středočeským (485 ekofaremu).

Počty farem téměř ve všech krajích stoupaly, výjimkou byl kraj Olomoucký, kde počet farem zůstal na stejné absolutní hodnotě (tj. 330 farem). K nejvyššímu absolutnímu nárůstu došlo v Jihočeském kraji (o 49 farem více), v Plzeňském kraji (o 41 farem více) a ve Středočeském kraji, kde přibýlo 31 farem. V případě meziroční změny ploch v jednotlivých krajích došlo ve většině případech k jejich

navýšení. Absolutní nárůst ploch byl nejvyšší v kraji Jihočeském (o 1 843 ha). Výjimky, kde došlo k poklesu, byly Hl. m. Praha (pokles o 216 ha), kraj Jihomoravský (pokles o 192 ha) a kraj Liberecký (pokles o 88 ha). Regionální rozmístění ekofarem a jejich obhospodařovaných ploch v rámci jednotlivých krajů ČR je uvedeno v Tab. 7. Ekologicky obhospodařované plochy byly přiřazeny k jednotlivým krajům dle skutečné lokality hospodaření. Celková výměra ploch ekologického zemědělství v jednotlivých krajích ČR a počet ekofarem je uveden v Graf 2.

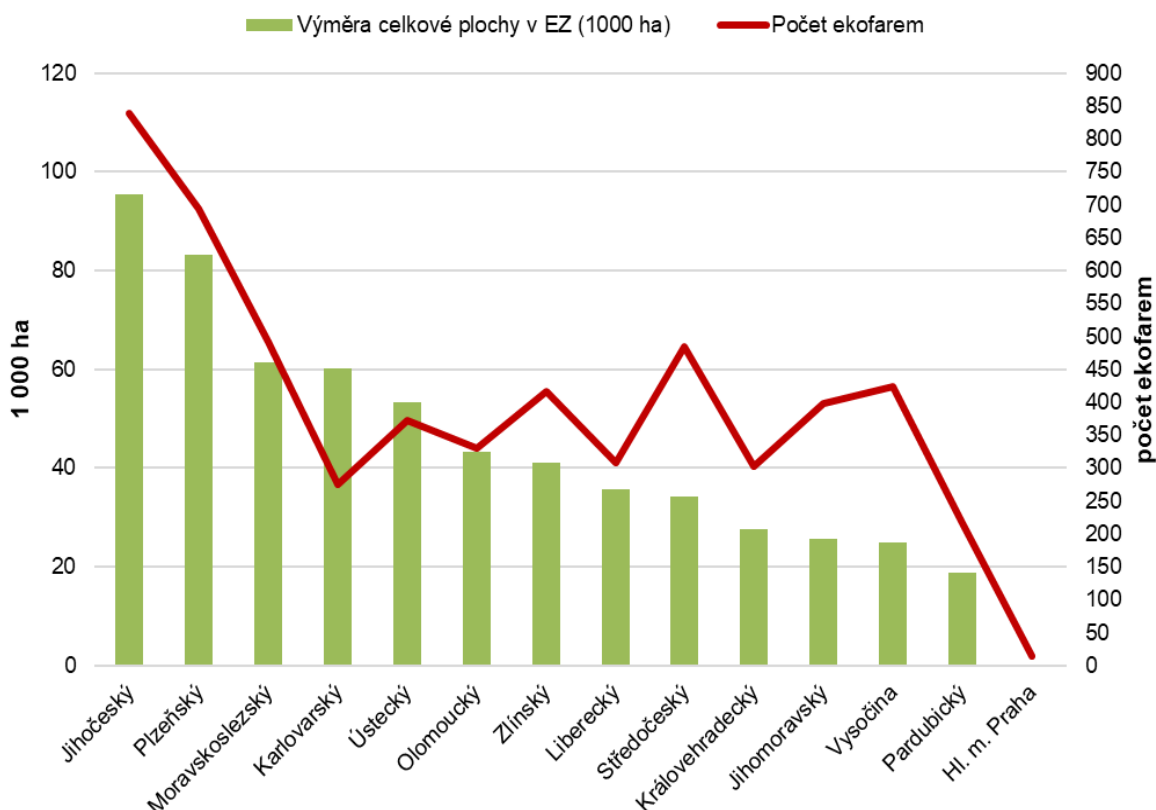
Tab. 7 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2024

Kraj ¹⁾	Počet ekofarem	Výměra celkové plochy v EZ		Z toho v přechodném období		Průměrná výměra ekofarmy
		(ha)	(%)	(ha)	(%)	(ha)
Jihočeský	838	95 437,3	15,8	7 344,9	7,7	114
Plzeňský	693	83 247,4	13,8	14 607,6	17,5	120
Moravskoslezský	492	61 397,2	10,2	3 772,3	6,1	125
Karlovarský	275	60 169,7	9,9	3 117,9	5,2	219
Ústecký	372	53 353,2	8,8	6 500,6	12,2	143
Olomoucký	330	43 180,4	7,1	2 494,3	5,8	131
Zlínský	417	41 061,9	6,8	2 093,4	5,1	98
Liberecký	309	35 681,3	5,9	2 107,2	5,9	115
Středočeský	485	34 309,5	5,7	8 039,7	23,4	71
Královéhradecký	302	27 569,7	4,6	2 830,9	10,3	91
Jihomoravský	399	25 575,4	4,2	3 115,1	12,2	64
Vysočina	423	24 949,7	4,1	2 818,1	11,3	59
Pardubický	216	18 731,4	3,1	2 316,0	12,4	87
Hl. m. Praha	14	139,5	0,0 ²⁾	38,9	27,9	10
Celkem	5 565	604 803,3	100,0	61 196,6	10,1	109

¹⁾ Kraje jsou seřazeny dle výměry celkové plochy v EZ evidované v LPIS. Farmy jsou ke kraji přiřazeny dle nejvyšší výměry zaznamenané v REP (z evidence v LPIS). Pokud farma hospodář na zemědělské půdě ve třech krajích, je přiřazena ke kraji, kde se nachází největší výměra obhospodařovaných ploch.

²⁾ Hodnota podílu zastoupení plochy EZ v kraji odpovídá 0,02 % celkové plochy EZ v ČR.

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2024); vlastní výpočty ÚZEI

Graf 2 Počet ekofarem a výměra celkové plochy v EZ v krajích ČR v roce 2024

Zdroj: REP (údaje k 31. 12. 2024); vlastní výpočty ÚZEI

Seřadíme-li kraje dle podílu výměry ekologických ploch na celkovém půdním fondu ČR (viz Tab. 8), získáme odlišné pořadí než v Tab. 7. V roce 2024 byl celorepublikový průměr podílu výměry EZ (tj. 17,1 %; viz Tab. 1) stejně jako v předchozích letech překročen v osmi krajích, přičemž vysoce nad tímto průměrem s téměř 60 % vedl Karlovarský kraj, následoval kraj Liberecký (přes 35 %), Moravskoslezský (téměř 29 %) a Zlínský (téměř 28 %).

V rámci jednotlivých kategorií užití půdy (orná půda, travní porosty) dominoval opět Karlovarský kraj, kde se nacházelo v ekologickém režimu více než 20 % ploch orné půdy. Stejný kraj měl také nejvyšší podíl trvalých travních porostů (téměř 83 %). Více než 50 % ploch TTP v ekologickém režimu mělo pak ještě dalších šest krajů – Ústecký, Zlínský, Olomoucký, Moravskoslezský, Liberecký a Plzeňský (viz Tab. 8). Největší podíl trvalých kultur v EZ na jejich celkové výměře se nacházel v kraji Karlovarském (66,2 %), dále v kraji Moravskoslezském (47,6 %) a v kraji Vysočina (43,0 %). Z pohledu absolutních hodnot byla největší rozloha ekologicky obhospodařovaných TTP v kraji Jihočeském (téměř 81,6 tis. ha), u orné půdy v kraji Plzeňském (cca 22,8 tis. ha) a Jihomoravském (přes 17,7 tis. ha) a u trvalých kultur šlo o nejvyšší výměry v kraji Jihomoravském (téměř 2 tis. ha), kde se jednalo zejména o plochy vinic.

Z celorepublikového pohledu dosáhl v roce 2024 podíl veškerých ploch v EZ na celkovém zem. půd. fondu v ČR 17,1 % (dle LPIS). V Tab. 8 jsou rozděleny v rámci krajů pouze plochy evidované v registru LPIS a je zde zahrnuta i velmi nepatrná výměra rybníků (cca 3,3 ha). Ekologickými zemědělci

bylo v ČR v roce 2024 obhospodařováno 48,5 % trvalých travních porostů, 4,9 % orné půdy a 15,2 % ploch trvalých kultur.

Tab. 8 Zastoupení ploch EZ dle užití půdy na jejich celkové výměře v krajích ČR v roce 2024

Kraj ¹⁾	Výměra ploch v EZ (ha)	Z toho výměra (ha):			Zemědělský půdní fond ČR dle LPIS (ha)	Podíl ploch v EZ na celkové výměře dané kategorie užití půdy v ČR (%)			
		OP	TTP	Trvalá kultura		ZPF	OP	TTP	Trvalá kultura
Karlovarský	60 170	7 502	52 537	38	100 722	59,7	20,5	82,5	66,2
Liberecký	35 681	2 674	32 689	276	101 598	35,1	6,9	53,1	29,2
Moravskoslezský	61 397	6 625	54 380	372	214 407	28,6	5,4	61,0	47,6
Zlínský	41 062	6 663	33 473	850	147 443	27,8	7,4	62,1	34,1
Plzeňský	83 247	22 772	60 253	191	327 494	25,4	10,9	51,7	34,5
Ústecký	53 353	7 221	45 435	583	221 215	24,1	4,7	71,6	12,7
Jihočeský	95 437	13 643	81 557	205	425 964	22,4	5,5	46,7	20,6
Olomoucký	43 180	4 518	38 435	213	242 623	17,8	2,5	61,4	11,4
Královéhradecký	27 570	3 278	24 063	223	234 922	11,7	2,0	35,6	13,0
Pardubický	18 731	4 585	14 026	99	231 056	8,1	2,6	25,6	20,0
Jihomoravský	25 575	17 735	5 874	1 954	362 032	7,1	5,5	25,2	11,4
Vysočina	24 950	10 275	14 559	109	359 381	6,9	3,7	18,3	43,0
Středočeský	34 309	13 872	19 913	409	553 836	6,2	2,9	27,8	9,0
Hl. m. Praha	140	111	17	11	10 692	1,3	1,1	2,8	24,1
Celkem²⁾	604 803	121 473	477 211	5 533	3 533 386	17,1	4,9	48,5	15,2

¹⁾ Kraje jsou seřazeny dle podílu výměry celkové půdy v EZ na celkové zemědělské půdě ČR.

²⁾ Z důvodu zaokrouhlování nemusí součet plochy ZPF ČR dle LPIS dávat výslednou hodnotu celkem.

Zdroj: REP a LPIS (údaje k 31. 12. 2024); vlastní výpočty ÚZEI

2 Rostlinná výroba a produkce na ekologických farmách

Údaje uvedené v této kapitole o rostlinné výrobě byly získány od 4 758 dotazovaných zemědělců a vycházejí z přímého šetření prováděného ÚZEI prostřednictvím kontrolních organizací. Od roku 2023 se v rámci šetření ÚZEI sleduje pouze půda plně v režimu EZ, tzn. bez plochy v přechodném období (PO). Srovnání mezi lety 2024 a 2023 je tedy provedeno k ploše pouze v rámci ploch plně v EZ.

Struktura ploch plodin v ekologickém režimu

Plocha orné půdy v ekologickém režimu oproti roku 2023 narostla o 5,8 % na plochu 92 951 ha. Hlavními plodinami na orné půdě v ekologickém režimu byly obdobně jako v předchozích letech obiloviny (43,0 %) a píce (40,4 %) viz Tab. 15; Graf 3. V rámci pícnin dominují víceleté pícniny, jako jsou jetelotrávy, dočasné travní porosty nebo vojtěška (86,1 %). Obiloviny nadále zabírají významnou část půdy v ekologickém režimu, avšak oproti roku 2023 byl zaznamenán mírný pokles (4,2 %). Stejně jako v předchozích letech byly nejčastěji pěstovanými obilovinami pšenice obecná (35,0 %) a oves (23,7 %). Tyto dvě plodiny společně zaujímaly téměř 59 % plochy obilovin v ekologickém režimu. Dalšími významnými obilovinami bylo tritikále (11,3 %), ječmen (9,4 %), špalda (7,8 %) a žito (7,0 %). Oproti minulému roku došlo k nárůstu výměry u prosa (83,5 %)⁶, pšenice tvrdé (12,1 %) a ovsa (5,7 %). K meziročnímu poklesu došlo u více druhů obilovin, přičemž největší úbytky byly zaznamenány u žita (22,4 %), pohanky (17,9 %), kukuřice na zrno (13,7 %) a špaldy (10,8 %). V roce 2024 došlo meziročně ke snížení plochy luskovin na zrno (o 6,3 %). V rámci luskovin dominovalo, stejně jako v letech 2018 až 2023, pěstování hrachu (46,0 %). Dalšími významnými druhy byla peluška (19,3 %), bob (10,5 %), lupina (8,4 %), ostatní luskoviny⁷ (8,3 %) a sója (7,5 %). Meziročně vzrostla plocha v rámci luskovin na zrno u sóji (14,9 %) a ostatních luskovin (10,5 %). Naopak došlo ke snížení výměry u lupiny (23,0 %), bobu (15,9 %), hrachu (7,1 %) a pelušky (2,1 %). Plocha technických plodin se meziročně zvýšila o 4,1 %, viz. Tab. 10. K nárůstu ploch došlo u aromatických, léčivých rostlin a koření (o 8,4 %, resp. 168 ha). U olejnin byl v roce 2024 zaznamenán meziroční nárůst ploch o 1,8 %, resp. 46 ha. V rámci kategorie olejnin došlo ke zvýšení ploch zejména u řepky a řepice (o 203 ha, tzn. o 362,4 %), tykve olejné (o 186 ha, tzn. o 61,1 %), ostatních olejnin (o 29 ha, tzn. o 26,1 %), slunečnice (o 69 ha, tzn. o 11,8 %) a sóji (o 16 ha, tzn. o 8,9 %). Naopak došlo ke snížení výměry u hořčice (o 458 ha, tzn. o 36,1 %). Oproti roku 2023 došlo k nárůstu plochy orné půdy v ekologickém režimu, na níž bylo pěstováno osivo a sadba (o 54,0 %), viz Tab. 12. Pěstování okopanin (viz Tab. 9) a zeleniny (viz Tab. 11) zůstává trvale na nízké úrovni. Plocha okopanin se oproti roku 2023 snížila o 47,9 % a okopaniny tak byly pěstovány na 0,2 % ploch orné půdy. Dominovaly opět brambory (90,8 % ploch okopanin), avšak s meziročním úbytkem ploch o 46,4 %. Zelenina se pěstovala na 0,4 % orné půdy a v porovnání s rokem 2023 došlo ke zvýšení ploch zeleniny o 45,0 %, resp. o 124 ha. Největší podíl ploch v rámci zeleniny byl zjištěn u kořenové a hlízové zeleniny (42,6 %) a u zeleniny plodové (35,6 %). U kořenové zeleniny zaujímala největší podíl z ploch ostatní kořenová a hlízová zelenina (především ředkvičky, ředkev a řepa salátová) (70,6 %) a mrkev (23,1 %). U plodové zeleniny převažovala tykev (včetně patisonů a cuket), která tvořila 93,4 % ploch plodové zeleniny.

⁶ Jedná se o nárůst přibližně o 71,2 ha.

⁷ Převážně se jednalo o víkev.

Plocha TK (trvalých kultur) v ekologickém režimu v roce 2024 klesla o 8,6 % na 3 884 ha (viz Tab. 14). Trvalé kultury byly tvořeny převážně ovocnými sady (68,8 %), kde největší podíl zaujímaly jabloně (35,7 %), švestky (26,6 %), třešně/višně (8,8 %), hrušně (7,7 %) a dále v menším zastoupení meruňky, broskvoně a nektarinky. Sumárně můžeme říct, že jádroviny a peckoviny tvořily 82,9 % ploch ovocných sadů v EZ. Dále v rámci ploch ovocných sadů v EZ tvořily bobuloviny 12,0 % a ořechy 3,9 %. Vinice zabíraly výměru 16,8 % z trvalých kultur a plocha chmelnic byla i nadále zanedbatelná (viz Tab. 14).

Plocha TTP (louky a pastviny) v ekologickém režimu v roce 2024 klesla o 8 148 ha, tj. o 1,9 %, na 410 447 ha (viz Tab. 13).

Produkce plodin

Objem odhadované ekologické rostlinné produkce (tj. produkce pouze z ploch již v ekologickém režimu) v roce 2024 dosáhl 2 027,5 tis. tun (nárůst o 1,7 tis. tun, tj. o 0,1 % proti roku 2023), z toho však produkce píce z TTP (přepočtená na seno) tvořila 85,0 % (tj. 1 723,3 tis. tun sena) a dalších 7,9 % (tj. 161,1 tis. tun sena) tvořila produkce z pícnin na OP. Celková produkce z orné půdy činila 298,0 tis. tun (14,7 % podíl), z toho 39,3 % tvořila produkce obilovin (117,0 tis. tun) a 54 % produkce pícnin na orné půdě (objem v seně). V rámci obilovin dosáhly největší objem produkce pšenice (38,0 %), oves (21,6 %), tritikále (11,7 %), ječmen (8,7 %) a špalda (7,8 %).

U trvalých kultur poklesla celková produkce na 6,2 tis. tun (meziroční snížení o 31,8 %), viz Tab. 14. Z tohoto množství připadá 58,8 % produkce na ovocné sady a na vinice 40,8 %. V rámci ovocných sadů celkem dosáhly největšího objemu produkce jabloně (56,0 %), následovaly švestky (19,7 %), hrušně (6,9 %), třešně/višně (5,4 %) a meruňky (2,8 %). Průměrný hektarový výnos u ovocných sadů činil 1,37 t/ha.

Objem ekologické produkce na orné půdě se meziročně zvýšil o 5,3 %. Podíl produkce z orné půdy na celkové ekologické rostlinné produkci tak činil 14,7 %. Ke znatelnému meziročnímu nárůstu produkce došlo u LAKR (72,5 %), olejnin (34,9 %), pícnin na OP (25,9 %) a zeleniny (4,9 %). Pokles produkce byl naopak zaznamenán u okopanin (38,7 %), obilovin (12,4 %) a luskovin na zrna (12,1 %).

Srovnání osevních ploch a produkce v EZ na úrovni celé ČR

Z pohledu podílu hlavních kategorií ekologicky pěstovaných plodin na OP⁸ na jejich celkové výměře v ČR dosahují nejvyšší podíl stejně jako v roce 2023 LAKR (léčivé, aromatické a kořeninové rostliny), a to 32,0 %, luskoviny na zrna (9,0 %) a pícniny na OP (7,7 %), viz Tab. 15. Z obilovin byl nejvyšší podíl zaznamenán u pohanky (41,9 %), ovsa (18,0 %), žita (11,5 %) a tritikále (10,2 %).

Z pohledu podílu bioprodukce na celkové produkci v ČR⁹ nedošlo proti loňskému roku k žádným změnám v pořadí. Přední pozici zaujímaly LAKR s 26,5% podílem a luskoviny na zrna s 9,4% podílem. Produkce obilovin v EZ tvořila 1,6 % z celkové sklizně obilovin v ČR. Při srovnání produkce jednotlivých plodin, pak vyšší než 5% podíl na jejich celkové sklizni v ČR dosahovala pohanka (65,3 %), lupina

---

⁸ V Tab. 15 je srovnávána OP pouze v EZ, tzn. bez PO, s celkovou plochou sklizně v ČR.

⁹ V Tab. 15 je zohledněna pouze produkce z certifikovaných ploch, tzn. není zde zahrnuta produkce z ploch v přechodném období.

na zrno (27,7 %), dále bob (19,2 %), oves (12,6 %), hořčice (11,0 %), žito (7,2 %), tritikále (7,0 %) a hrách (5,1 %). Z pohledu porovnání hektarového výnosu v EZ a v celé ČR se v roce 2024 pohybovaly výnosy většiny obilovin v EZ v rozmezí 50–70 % výnosu konvenčního. Hektarový výnos u luskovin na zrno se pohyboval kolem 104 %, u olejnin 58 %, brambor 57 % a u píce 48 % konvenčního výnosu.

V Tab. 15 jsou u některých plodin v ekologickém zemědělství uváděny téměř shodné nebo i vyšší hodnoty hektarového výnosu proti konvenčním výnosům. Stejně jako předešlé roky se jedná o lupinu (96 % konvenčního výnosu) a hořčici (158 % konvenčního výnosu), přičemž v roce 2024 má vyšší hodnoty hektarového výnosu proti konvenčnímu výnosu i hrách (111 %), slunečnice (118 %) a pohanka (156 %). Jedná se však pouze o odhady plánů, které mohou být zemědělci nadhodnoceny a tím zkreslovat uváděné hodnoty. Skutečná produkce v EZ bude známa až po kontrole provedené na farmách v následujícím roce.

Tab. 9 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – obiloviny, luskoviny, okopaniny

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
		(ha)	(t)	(t/ha)
OP celkem²⁾	1 966	92 950,61	297 984,39	3,21
Obiloviny pro produkci zrna (včetně osiva) celkem	924	39 943,21	117 012,02	2,93
Pšenice obecná	564	13 974,64	44 422,71	3,18
Špalda	98	3 097,44	9 150,64	2,95
Pšenice tvrdá ³⁾	9	168,78	437,22	2,59
Žito	161	2 786,86	7 560,16	2,71
Ječmen	260	3 741,64	10 177,52	2,72
Oves	440	9 478,66	25 292,39	2,67
Tritikále	225	4 502,58	13 669,97	3,04
Kukuřice na zrna	26	918,50	3 851,58	4,19
Pohanka	72	971,75	1 878,80	1,93
Proso	9	156,42	321,53	2,06
Ostatní obiloviny na zrna	8	145,94	249,50	1,71
Luskoviny na zrna celkem (suché luskoviny)	234	5 298,52	9 118,08	1,72
Hrách	125	2 439,53	4 523,22	1,85
Bob	18	554,60	869,20	1,57
Lupina	20	447,27	652,35	1,46
Sója	12	398,23	767,81	1,93
Pelouška	68	1 020,36	1 750,60	1,72
Ostatní luskoviny	24	438,53	554,90	1,27
Okopaniny celkem	236	215,82	3 294,58	15,27
Brambory (včetně raných a sadbových brambor)	231	196,06	3 196,48	16,30
Cukrová řepa (včetně sadby)	0	0,00	0,00	0,00
Ostatní krmné okopaniny a brukvovité (bez osiv)	9	19,76	98,10	4,96

¹⁾ Počet ekofare, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ Z důvodu odlišné metodiky se údaj za ornou půdu celkem liší od údajů vykazovaných pro Eurostat.

³⁾ U jednoho subjektu byly údaje dopočteny na základě údajů z LPIS a průměrné produkce dané komodity.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data od 4 758 subjektů

Tab. 10 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – technické plodiny

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
		(ha)	(t)	(t/ha)
Technické plodiny celkem	209	4 786,69	5 091,13	1,06
Olejniny	122	2 551,30	3 696,78	1,45
Slunečnice	18	656,36	1 944,58	2,96
Sója	4	195,87	360,50	1,84
Řepka a řepice	11	259,06	327,57	1,26
Hořčice	71	810,90	703,49	0,87
Tykev olejná ²⁾	18	490,77	289,39	0,59
Ostatní olejniny	10	138,34	71,25	0,52
Aromatické, léčivé rostliny a koření (LAKR)	91	2 175,92	1 366,12	0,63
z toho: ostropestřec	24	648,36	381,55	0,59
Kmín	11	256,52	74,43	0,29
ostatní LAKR	64	1 271,04	910,14	0,72
Ostatní technické plodiny	11	59,47	28,23	0,47

¹⁾ Počet ekofare, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ U dvou subjektů byly údaje dopočteny na základě údajů z LPIS a průměrné produkce dané komodity.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data od 4 758 subjektů

Tab. 11 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – zelenina a jahody

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
		(ha)	(t)	(t/ha)
Čerstvá zelenina, melouny, jahody	103	401,11	1 490,41	3,72
Košťáloviny/brukvovité	25	3,34	19,18	5,74
Listová/stonková zelenina ²⁾	30	73,95	109,97	1,49
Plodová zelenina	64	142,70	283,13	1,98
Rajče	34	3,17	11,62	3,67
Dýně, patizon, cuketa aj.	54	133,28	253,29	1,90
Ostatní plodová	30	6,25	18,22	2,92
Kořenová a hlízová zelenina	74	171,02	1 055,63	6,17
Mrkev	44	39,57	862,37	21,79
Cibule a šalotka	41	10,68	47,05	4,41
Ostatní kořenová / hlízová	60	120,77	146,21	1,21
Luskoviny	12	1,44	1,99	1,38
Ostatní zelenina	9	3,72	9,22	2,48
Jahody	17	4,94	11,29	2,29

¹⁾ Počet ekofare, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ U dvou subjektů byly údaje dopočteny na základě údajů z LPIS a průměrné produkce dané komodity.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data 4 758 subjektů

Tab. 12 Struktura, produkce a výnos plodin na orné půdě v roce 2024 – píce a další plodiny

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy ²⁾
		(ha)	(t)	(t/ha)
Píce na OP (píce v seně)	1 650	37 512,48	161 057,75	4,29
Jednoleté pícniny – v seně	253	5 222,35	25 151,45	4,82
Kukuřice na zeleno (na siláž)	33	655,00	3 684,84	5,63
Ostatní jednoleté pícniny – v seně	229	4 567,35	21 466,61	4,70
Víceleté pícniny – v seně	1 604	32 290,13	135 906,30	4,21
z toho: vojtěška	358	5 992,41	27 646,00	4,61
Další plodiny na OP	56	1 387,71	862,24	0,62
z toho: OP na osivo a sadbu	48	1 383,45	857,42	0,62
Půda ladem (součást osevního postupu)	1 076	3 283,16	0,00	0,00
Další plochy na OP (blíže nezařazeno) *	27	121,58	48,15	0,40
Houby	3	0,33	10,03	30,39

¹⁾ Počet ekofare, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ Výnos píce je u pícnin uveden v seně.

* mimoprodukční plochy a jiné drobné plochy, které nelze jednoznačně zařadit

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data od 4 758 subjektů

Tab. 13 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2024 – trvalé travní porosty

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologická produkce	Ekologické výnosy ²⁾
		(ha)	(t)	(t/ha)
Louky a pastviny (píce v seně)	3 977	410 447,25	1 723 326,57	4,20

¹⁾ Počet ekofare, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ Výnos píce je uveden v seně.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data od 4 758 subjektů

Tab. 14 Struktura, produkce a výnos plodin v roce 2024 – trvalé kultury

Plodiny	Počet ekofare ¹⁾	Ekologický režim	Ekologický režim – plocha skutečně produkční ²⁾	Ekologická produkce	Ekologické výnosy
		(ha)	(ha)	(t)	(t/ha)
Trvalé kultury³⁾	730	3 884,42	3 869,55	6 199,20	1,60
Ovocné sady	508	2 671,42	2 657,90	3 642,74	1,37
Jádrovina a peckoviny	479	2 213,29	2 201,22	3 324,47	1,51
Jabloně	342	952,90	949,61	2 040,44	2,15
Hrušně	171	206,19	205,56	252,75	1,23
Meruňky	53	96,64	96,64	103,64	1,07
Nektarinky	n.a	0,09	0,09	0,10	1,11
Broskvoně	26	13,24	12,04	11,84	0,98
Třešně / višně	144	234,75	230,30	196,67	0,85
Švestky	301	709,48	706,98	719,03	1,02
Bobuloviny	45	319,30	318,70	228,50	0,72
Ořechy	73	104,76	104,42	62,16	0,60
Ostatní ovoce	40	34,07	33,56	27,61	0,82
Vínice	66	654,33	654,32	2 531,71	3,87
Chmelnice	6	13,77	13,77	14,87	1,08
Další TK	204	544,90	543,56	9,88	0,02

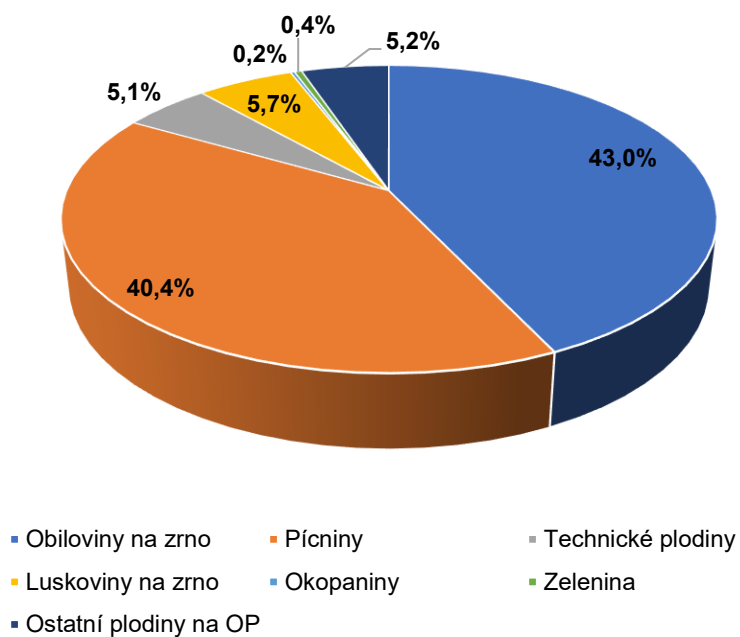
¹⁾ Počet ekofare^m, které mají plochy dané plodiny již v ekologickém režimu.

²⁾ Plocha, na které jsou v daném roce očekávány výnosy.

³⁾ Z důvodu odlišné metodiky se liší údaj za trvalé kultury celkem od údajů vykazovaných pro Eurostat.

n.a– Údaj není publikován z důvodu nízkého počtu ekofare^m (méně než 3).

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; data od 4 758 subjektů

Graf 3 Struktura plodinových skupin na orné půdě dle výměr v ekologickém zemědělství v ČR v roce 2024 (%)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024, vlastní výpočty ÚZEI

Pozn.: Z důvodu zaokrouhlování nedává součet 100 %.

Tab. 15 Plochy a produkce v EZ na orné půdě v letech 2023 a 2024 a srovnání s celkovou osevní plochou a produkcí v ČR v roce 2024

Plodiny	2023 (EZ)		2024 (EZ)		Struktura plodin 2024 (%)	Meziroční změna (%)		2024 (ČR)			Podíl (%) na celkové		
	Plocha EZ (ha)	Ekologická produkce (t)	Plocha EZ (ha)	Ekologická produkce (t)		produkce	hektar. výnosu	Celková plocha (ha)	Celková produkce (t)	Hektarový výnos (t/ha)	ploše	produkci	hektar. výnosu
Obiloviny	41 685	133 582	39 943	117 012	42,97	-12,40	-8,58	1 307 641	7 520 785	5,75	3,05	1,56	50,93
Pšenice	14 229	47 899	13 975	44 423	34,99	-7,26	-5,57	771 607	4 598 288	5,96	1,81	0,97	53,34
Špalda	3 471	11 427	3 097	9 151	7,75	-19,92	-10,28	x	x	x	x	x	x
Ječmen	4 082	12 465	3 742	10 178	9,37	-18,35	-10,93	317 119	1 671 527	5,27	1,18	0,61	51,60
Žito	3 592	10 519	2 787	7 560	6,98	-28,13	-7,37	24 301	105 640	4,35	11,47	7,16	62,40
Oves	8 971	28 095	9 479	25 292	23,73	-9,98	-14,80	52 618	200 638	3,81	18,01	12,61	69,98
Tritikále	4 808	15 257	4 503	13 670	11,27	-10,40	-4,32	44 048	196 192	4,45	10,22	6,97	68,16
Pohanka	1 184	2 217	972	1 879	2,43	-15,24	3,23	2 322	2 877	1,24	41,85	65,30	156,02
Kukuřice na zrno	1 064	4 892	919	3 852	2,30	-21,26	-8,76	87 482	712 241	8,14	1,05	0,54	51,51
Luskoviny na zrno	5 652	10 372	5 299	9 118	5,70	-12,09	-6,22	58 677	97 072	1,65	9,03	9,39	104,02
Hrách	2 626	4 966	2 440	4 523	46,04	-8,92	-1,94	52 795	88 145	1,67	4,62	5,13	111,06
Bob	660	1 323	555	869	10,47	-34,30	-21,85	2 135	4 523	2,12	25,97	19,22	73,98
Lupina	581	893	447	652	8,44	-26,99	-5,21	1 553	2 359	1,52	28,80	27,65	96,02
Okopaniny	414	5 376	216	3 295	0,23	-38,72	17,65	88 976	5 250 649	x	0,24	0,06	x
Brambory	366	4 989	196	3 196	90,84	-35,93	19,59	22 747	655 513	28,82	0,86	0,49	56,57

Pokračování Tab. 15													
Plodiny	2023 (EZ)		2024 (EZ)		Struktura plodin 2024 (%)	Meziroční změna (%)		2024 (ČR)			Podíl (%) na celkové		
	Plocha EZ (ha)	Ekologická produkce (t)	Plocha EZ (ha)	Ekologická produkce (t)		produkce	hektar. výnosu	Celková plocha (ha)	Celková produkce (t)	Hektarový výnos (t/ha)	ploše	produkci	hektar. výnosu
Technické plodiny	4 600	3 618	4 787	5 091	5,15	40,72	35,22	445 504	1 104 300	x	1,07	0,46	x
Olejniny	2 506	2 740	2 551	3 697	53,30	34,91	32,49	438 445	1 097 220	2,50	0,58	0,34	57,90
Řepka	56	76	259	328	10,15	330,73	-6,86	343 380	946 891	2,76	0,08	0,03	45,85
Sója	180	377	196	361	7,68	-4,25	-12,08	28 331	73 666	2,60	0,69	0,49	70,78
Slunečnice	587	1 043	656	1 945	25,73	86,42	66,70	16 423	41 117	2,50	4,00	4,73	118,34
Hořčice	1 268	962	811	703	31,78	-26,88	14,38	11 626	6 378	0,55	6,97	11,03	158,14
LAKR	2 008	792	2 176	1 366	45,46	72,51	59,21	6 808	5 160	0,76	31,96	26,47	82,83
Kmín	882	267	257	74	11,79	-72,15	-4,27	1 529	1 234	0,81	16,77	6,03	35,95
Zelenina	277	1 420	401	1 490	0,43	4,93	-27,63	10 998	257 904	x	3,65	0,58	x
Pícniny	30 760	127 922	37 512	161 058	40,36	25,90	3,24	485 784	4 347 322	8,95	7,72	3,70	47,98

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny pouze vybrané druhy plodin, které lze srovnat s údaji z ČSÚ za celou ČR.

* Celkový součet kategorie nemusí souhlasit s jednotlivými druhy plodin.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024; Sklizeň zemědělských plodin ČSÚ 2024; vlastní výpočty ÚZEI

3 Živočišná výroba a produkce na ekologických farmách

Údaje uvedené v této kapitole o živočišné výrobě byly získány od 4 758¹⁰ dotazovaných zemědělců a vycházejí z přímého šetření prováděného ÚZEI prostřednictvím kontrolních organizací.

Na ekologických farmách bylo v roce 2024 chováno více než 426 tis. BIO zvířat¹¹. Jedná se o zvířata, která prošla tzv. nejkratší dobou chovu (pro rostlinnou produkci označováno jako přechodné období) a jsou již chována v ekologickém režimu. V porovnání s předchozím rokem byl v roce 2024 zaznamenán meziroční přírůstek počtu chovaných zvířat o 0,5 % (viz Tab. 16).

Zastoupení jednotlivých kategorií hospodářských zvířat je dlouhodobě podobné. Nejčastěji chovaným druhem je skot, který v roce 2024 představoval 63,7 % všech ekologicky chovaných zvířat. Následoval chov drůbeže s 16,2% podílem. Třetím druhem, jehož zastoupení překročilo 10% podíl z celkového stavu ekologicky chovaných zvířat, byly stejně jako v předchozím roce ovce (15,6 %). Koně byly zastoupeny 2,4% podílem a kozy 1,5% podílem. Nejméně chovaným druhem hospodářských zvířat jsou v systému ekologického zemědělství prasata. Jejich zastoupení se dlouhodobě pohybuje pod hranicí 1 % (0,5 % v roce 2024). Počty králíků a ryb nejsou od roku 2023 sledovány z důvodu změny metodiky sběru dat.

V Tab. 16 je vyčíslena také meziroční změna stavů hospodářských zvířat v jednotlivých kategoriích. V případě skotu došlo k poklesu počtu chovaných zvířat o 0,1 %. Při rozdělení na jednotlivé kategorie dle využití byl zaznamenán nárůst stavů u jatečného skotu (o 6,1 %). Ke zvýšení počtů došlo také u krav bez tržní produkce mléka (o 3,2 %) a dojnic (0,2 %). V kategorii ostatní skot¹² naopak došlo k meziročnímu poklesu stavů o 5,1 %.

Po několika letech (2016-2023), kdy docházelo k poklesu počtu ekologicky chovaných prasat, byl v roce 2024 zaznamenán jejich nárůst o 1,5 %. Naopak v případě koz pokračoval záporný trend, došlo k jejich 10,8 % úbytku.

V případě ekologicky chované drůbeže došlo v porovnání s rokem 2023 k nárůstu počtu zvířat o 11,5 %. Tento rozdíl je způsoben zejména vysokým nárůstem v počtu nosnic, které jeden ze subjektů v roce 2024 doskladnil.

Ekologičtí včelaři chovali v roce 2024 celkem 179 biovčelstev, což je o 2,3 % více než v roce předchozím.

Součástí této kapitoly je každoročně také srovnání počtů zvířat registrovaných v systému ekologického zemědělství s celkovým počtem hospodářských zvířat chovaných na území ČR. Při tomto srovnání jsou využívány celkové počty zvířat chovaných na území ČR zveřejňované ČSÚ, které byly do roku 2023 vykazovány k 1.4. daného roku. Následně došlo ke změně metodiky a nově jsou celkové počty zvířat vykazovány k 31.12. daného roku, s tím, že v případě skotu a prasat jsou dostupné také údaje získané k 30.6. daného roku.¹³

---

¹⁰ Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 4 758 ekologických subjektů, 3 668 z nich se zabývá živočišnou výrobou.

¹¹ Tento údaj představuje stav základních kategorií ekologicky chovaných hospodářských zvířat na ekofarmách (tj. bez započítání chovu včel, ryb a králíků).

¹² Zahnuje telata určená do chovu a jako zástav, býčky, jalovičky a plemenné býky.

¹³ Součástí zmíněné změny v metodice ČSÚ je také úprava u drůbeže, kde je od roku 2023 kromě kura domácího, kachen hus a krůt započítána také ostatní drůbež a pštrosi. Od téhož roku není k dispozici údaj o počtu chovaných koní.

Z porovnání uvedených údajů vyplývá, že v roce 2024 byl nejvyšším podílem zastoupen chov ovcí (37,0 %) a koz (23,7 %). Chov bio skotu se na celkových stavech skotu podílí 19,5 % (resp. 18,8 %)¹⁴, přičemž podíl ekologicky chovaných dojníc činí pouze 1,9 % jejich celkového počtu. V dlouhodobém průměru zanedbatelné jsou podíly ekologicky chované drůbeže (0,3 %) a prasat (0,2 %).

Tab. 16 Počet BIO zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2023 a 2024

Kategorie zvířat	Počet ekofarem	Počet všech BIO zvířat (kusy)	Počet všech BIO zvířat (kusy)	Meziroční změna počtu BIO zvířat 2024/2023 (%)
	2024	2023	2024	
Zvířata celkem¹⁾	3 665	424 612	426 581	0,5
Skot (celkem)²⁾	3 002	272 277	271 869	-0,1
Dojnice	126	6 692	6 706	0,2
KBTPM	2 736	121 410	125 314	3,2
Skot na porážku	1 699	26 838	28 477	6,1
Ostatní skot	2 749	117 337	111 372	-5,1
Ovce (celkem)	892	70 626	66 658	-5,6
Kozy (celkem)	301	7 318	6 531	-10,8
Prasata (celkem)	28	2 193	2 225	1,5
Drůbež (celkem)	41	62 018	69 147	11,5
Brojleři	8	34 530	32 351	-6,3
Nosnice	33	26 378	34 397	30,4
Ostatní (krůty, kachny, husy)	8	1 110	2 399	116,1
Koně (včetně poníků a oslů)	1 035	10 180	10 151	-0,3
Včely (počet rojů)	n.a	175	179	2,3

¹⁾ Tento údaj představuje stav základních kategorií ekologicky chovaných hospodářských zvířat na ekofarmách (tj. bez započítání chovu včel, ryb a králíků).

²⁾ Do kategorie „Skot“ jsou zařazeni na základě metodiky Eurostatu také bizoni, jaci, pratuři, zubři.

n.a – Údaj není publikován z důvodu nízkého počtu ekofarem (méně než 3).

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024.

Na ekologických farmách jsou, kromě počtů BIO zvířat, sledovány také celkové stavy všech zvířat chovaných na ekofarmě podle hlavních kategorií. Do těchto zvířat se započítávají všechna zvířata včetně zvířat v nejkratší době chovu, nezapočítávají se však zvířata konvenční. Ze srovnání všech zvířat a BIO zvířat chovaných na ekofarmách vyplývá, že 7,1 % skotu, 4,5 % ovcí, 4,0 % koz, 2,7 % prasat a 2,1 % koní nebylo v roce 2024 chováno plně v ekologickém režimu.

Celkem bylo na ekofarmách v roce 2024 chováno téměř 380 tis. kusů přežvýkavců a koní (viz Tab. 17), což představuje více než 253 tis. VDJ. Stejně jako v předchozím roce zde zaujímá dominantní postavení chov skotu s podílem 77,1 % (resp. 91,4 % při přepočtu na VDJ). Zatížení travních

¹⁴ V porovnání s celkovým stavem skotu k 30.6.2024.

porostů¹⁵ se v EZ při výměře 450 694,5 ha TTP¹⁶ v roce 2024 pohybovalo okolo hodnoty 0,56 VDJ/ha, což je dle metodiky ČMSCH nízké zatížení, typické pro extenzivní chovy skotu¹⁷.

Tab. 17 Počet zvířat chovaných na ekofarmách v roce 2023 a 2024

Kategorie zvířat	Počet ekofarem	Počet všech zvířat (kusy)		Meziroční změna počtu zvířat 2024/23 (%)
	2024	2023	2024	
Skot celkem	3 343	293 785	292 726	-0,4
Skot ve věku nad 1 měsíc do 6 měsíců	2 489	57 546	60 390	4,9
Skot ve věku nad 6 měsíc do 24 měsíců	2 940	64 446	61 959	-3,9
Skot ve věku nad 24 měsíců	3 209	171 793	170 377	-0,8
Ovce celkem	985	75 651	69 769	-7,8
Kozy celkem	331	7 747	6 806	-12,1
Koně celkem	1 110	10 391	10 367	-0,2
Přežvýkavci a koně	x	387 574	379 668	-2,0
Prasata celkem	32	2 223	2 286	2,8

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

Součástí každoročního dotazníkového šetření na ekologických farmách je také sběr a vyhodnocování dat týkajících se živočišné produkce pocházející z ekologických chovů zvířat. V Tab. 18 jsou shrnuty údaje získané o živočišné produkci, a to včetně prodeje živých zvířat, která pochází z chovů zapojených v systému ekologického zemědělství. Jedná se o produkci, kterou je možno certifikovat, a kterou farmář plánuje prodat v daném roce ať už pod značkou BIO nebo jako konvenční produkt. Cílem je získat přehled o reálné produkci z ekofarem (tj. produkci, která může být prodána v bio kvalitě) a nikoli jen objem požadované certifikované produkce či jen části produkce, kterou se podařilo prodat jako bioprodukt.

Předpokládaná produkce masa vzrostla proti roku 2023 o 1,6 % a činila 9 637,47 tun. Nejvyšší podíl na objemu vyprodukovaného bio masa zaujímá dlouhodobě maso hovězí. V roce 2024 to bylo téměř 94,0 %, přičemž meziročně došlo k navýšení jeho produkce o 2,4 %. V porovnání s hovězím masem je podíl masa pocházejícího z ostatních druhů hospodářských zvířat v podstatě zanedbatelný. Nicméně, k navýšení odhadované produkce došlo i v případě drůbežího masa (o 16,3 %), kdy tři významní producenti potvrdili nárůst plánované produkce. Dále byl nepatrný nárůst zaznamenán také u masa koziho, a to ve výši 1,8 %. Naopak k nepatrnému poklesu odhadované produkce došlo u masa skopového (o 7,4 %) a významný pokles byl zaznamenán u vepřového (o 32,0 %). Tato změna je dána snížením počtu jatečných prasat u dvou významných producentů vepřového.

¹⁵ Počet VDJ zvířat zkrmujičích objemnou píci na jednotku plochy travního porostu. VDJ byly vypočítány dle přepočítávacích koeficientů z Nařízení vlády č. 81/2023 Sb. o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství, příloha. č. 1. Jedná se o zjednodušený přepočet, kdy není brán v úvahu rozdílný věk chovaných ovcí a koz.

¹⁶ Údaj ze Statistického šetření na ekologických farmách ÚZEI za rok 2024. Hodnota PO odhadnuta na základě dat z předchozích šetření.

¹⁷ Kvapilík J., Kohoutek A.: Chov přežvýkavců a trvale travní porosty – Uplatněná certifikovaná metodika pro praxi. Dostupné na: [Trvalé travní porosty a chov přežvýkavců \(cschms.cz\)](https://cschms.cz)

Vedle produkce masa je dlouhodobě sledován také prodej zástavových zvířat – telat a ovcí¹⁸, přičemž v plánu prodeje těchto zvířat byl v roce 2024 zaznamenán nárůst. V případě zástavových telat došlo k meziročnímu nárůstu o 1,8 % a u zástavových ovcí k nárůstu o 23,4 % (důvodem potvrzený nárůst u více producentů).

V rámci živočišné výroby je, vedle produkce masa a počtu živých zvířat, sledována také mléčná produkce, která se pro přehlednost dělí do několika kategorií. Jedná se o mléko čerstvé, směřující přímo do mlékáren k dalšímu zpracování, dále mléko upravené, vhodné k přímé spotřebě a sýry. Výrobky spadající mimo tyto tři hlavní kategorie, jsou označeny jako „další mléčná produkce“ a jsou zde zahrnuty např. kysané mléčné výrobky, máslo, tvaroh či smetana. Produkci (bio)mléka sleduje i organizace SZIF ve svých zprávách o trhu s mlékem a mléčnými produkty. Data ze zprávy z ledna roku 2024 například uvádí hodnotu 29 237,47 tun dodaného biomléka, což se shoduje s hodnotami z farem, vyplývajícími z dotazníkového šetření.

V roce 2024 došlo k výraznému navýšení plánované produkce upraveného mléka, a to jak v případě kravského, ovčího tak i kozího. Ve všech třech případech byl tento nárůst způsoben změnou zaměření dotčených subjektů, které se z výroby sýrů či kysaných výrobků částečně přesunulo k plánované produkci upraveného mléka. K navýšení plánované produkce však přispěly také některé nově registrované subjekty. V případě čerstvého mléka nebyly meziroční rozdíly v plánované produkci nějak významné. Výjimkou je čerstvé mléko kozí, jehož plánovaná produkce poklesla, vlivem ukončení činnosti jednoho z producentů, o 18,3 %.

V roce 2024 se snížilo plánované množství kravského sýra, a to o 10,4 %. Ke snížení došlo také u ovčího sýra (o 18,3 %), kde, jak již bylo zmíněno výše, nastala změna zaměření produkce některých farmářů. Naopak u kozího sýra se plán produkce navýšil o 13,6 %, a to v důsledku navýšení produkce stávajících farem, ale i zapojení nových subjektů.

Dále došlo k poklesu předpokládané produkce másla o 2,8 %. Naopak nárůst je zaznamenán u kysaných výrobků (5,7 %), tvarohu (41,0 %) i smetany (48,1 %). U všech těchto komodit (kysané výrobky, tvaroh, smetana) je důvodem změny především výskyt nových producentů, kteří s výrazně vyšším plánem produkce nahradili subjekty, které ukončily činnost nebo se zaměřili na jiné spektrum mléčných výrobků. U vajec a medu nedošlo k výrazným meziročním změnám.

---

¹⁸ Od roku 2023 nejsou sledovány počty prodávaných chovných zvířat z důvodu změny metodiky Eurostatu.

Tab. 18 Živočišná bioprodukce na ekofarmách v roce 2023 a 2024

Produkty	Jednotka	Počet ekofarem	Bioprodukce z BIO zvířat		Meziroční změna (%)
		2024	2023	2024	
Hovězí	1 000 kg	2 255	8 843,92	9 054,03	2,4
Skopové	1 000 kg	581	295,62	273,85	-7,4
Kozí	1 000 kg	108	22,84	23,24	1,8
Vepřové	1 000 kg	24	177,38	120,60	-32,0
Drůbeží	1 000 kg	18	142,56	165,75	16,3
Zástav – telata	kusy	2 044	64 063	65 206	1,8
Zástav – ovce	kusy	332	12 345	15 234	23,4
Čerstvé mléko - kravské	1 000 l	76	30 739,22	29 608,12	-3,7
- ovčí	1 000 l	5	61,00	63,25	3,7
- kozí	1 000 l	22	244,15	199,18	-18,4
Upravené mléko - kravské	1 000 l	11	149,80	250,80	67,4
- ovčí	1 000 l	n.a	2,00	6,00	200,0
- kozí	1 000 l	6	14,00	18,20	30,0
Sýr - kravský	1 000 kg	20	46,28	41,47	-10,4
- ovčí	1 000 kg	8	13,54	11,06	-18,3
- kozí	1 000 kg	19	34,35	39,03	13,6
Kysané mléčné výrobky	1 000 kg	24	253,32	267,84	5,7
Tvaroh	1 000 kg	20	74,00	104,35	41,0
Máslo	1 000 kg	8	2,36	2,30	-2,8
Smetana	1 000 l	6	1,05	1,56	48,1
Vejce pro konzumaci	1 000 kg	31	350,32	350,17	-0,04
Med	1 000 kg	n.a	3,00	3,00	0,00

Pozn.: Pro zvýšení přehlednosti výsledků sběru dat o živočišné produkci z ekologických farem nejsou již od roku 2019 zvířata z kategorie „Zástav – telata“ a „Zástav – ovce“ převáděna na hmotnost produkce v mase a následně zahrnována také v kategorii „Maso“. Zástav je již uveden pouze v kategorii „Živá zvířata – prodej jako zástav“.

n.a – Údaj není publikován z důvodu nízkého počtu ekofarem (méně než 3).

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

4 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství

Dle zákona o EZ¹⁹ musí každý zájemce, který hodlá podnikat v ekologickém zemědělství, podat žádost o registraci na MZe. Registrace rozlišuje následující kategorie subjektů:

- ekologický zemědělec,
- výrobce biopotravin (zpracovatel bioproduktů),
- osoba uvádějící biopotraviny nebo bioprodukty do oběhu (tj. obchodník, dovozce, vývozce),
- výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv,
- výrobce nebo dodavatel ekologického rozmnožovacího materiálu (osiv),
- ekologický chovatel včel (není zahrnován do ekozemědělců, jelikož nemusí mít vlastní zemědělskou půdu),
- jiná povaha činnosti (např. ekologický pěstitel hub, ekologický chovatel ryb, ekologický sběrač volně rostoucích rostlin).

V rámci distributorů jsou sledovány počty dovozců a vývozců ze/do třetích zemí (tj. zemí mimo EU). Celkový počet subjektů²⁰ v jednotlivých kategoriích ke konci let 2023 a 2024 uvádí Tab. 19.

Tab. 19 Počet registrovaných subjektů v ekologickém zemědělství k 31. 12. 2023 a 2024

Ekologické subjekty podle typu činnosti ¹⁾	Počet subjektů		Meziroční změna 2024/23	
	2023	2024	(abs.)	(%)
Ekologičtí zemědělci	5 345	5 565	220	4,1
Výrobce biopotravin	969	980	11	1,1
Distributor ²⁾	1 175	1 153	-22	-1,9
• z toho: Dovoze ze 3. zemí	340	326	-14	-4,1
• z toho: Vývozce do 3. zemí	159	146	-13	-8,2
Výrobce nebo dodavatel ekologických krmiv	73	78	5	6,8
Výrobce nebo dodavatel eko. rozmnož. materiálu	95	94	-1	-1,1
Ekologický chovatel včel	8	5	-3	-37,5
Ekologický chovatel ryb	16	13	-3	-18,8

¹⁾ V REP dále existuje kategorie ekologický pěstitel hub, ekologický sběrač volně rostoucích rostlin a kategorie ostatní.

²⁾ Počet distributorů se liší od údajů uváděných pro Eurostat z důvodu odlišné metodiky.

Zdroj: REP; vlastní výpočty ÚZEI

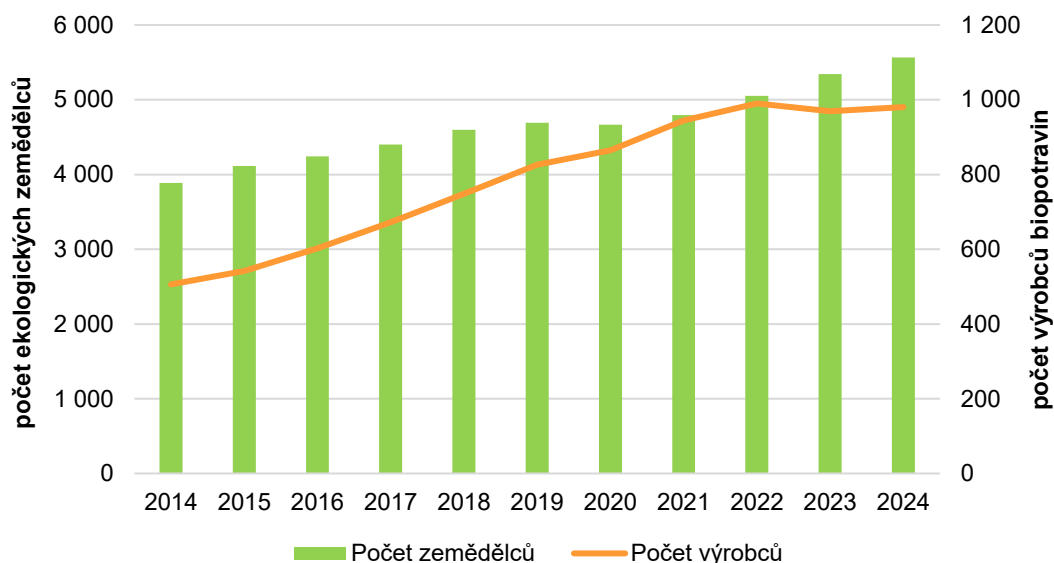
Je třeba zdůraznit, že jednotlivé subjekty mohou mít více ekofare/provozoven. Např. mezi ekologickými zemědělci je registrován státní podnik Vojenské lesy a statky ČR, s. p. obhospodařující tři samostatné ekofarmy. Současně působí řada subjektů ve více kategoriích, kdy výrobce biopotravin je současně distributorem nebo výrobcem a dodavatelem ekolog. krmiv apod. Dle těchto informací bylo k 31. 12. 2024 v systému EZ registrováno celkem 6 759 ekologických podnikatelů (subjektů),

¹⁹ Dne 1. 10. 2022 nabyl účinnosti zákon č. 247/2022 Sb., který jako poslední mění dosavadní zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.

²⁰ Subjekt je započítán pouze 1x na základě IČ nebo rodného čísla.

což představuje meziroční nárůst o 192 subjektů, resp. o 2,9 %. V roce 2023 byl zaznamenán meziroční nárůst o 270 subjektů, resp. 4,3 %.

Graf 4 Vývoj počtu ekologických zemědělců a výrobců biopotravin v letech 2014–2024

Zdroj: REP; zpracoval ÚZEI

Z Graf 4 je patrné, že v porovnání let 2014 a 2024 došlo ke zvýšení počtu ekologických zemědělců, a to konkrétně o 1 680 subjektů (resp. o 43,2 %). Vyjma roku 2020, kdy byl zaznamenán nepatrný meziroční pokles ekologických zemědělců, docházelo meziročně k navyšování počtu těchto subjektů. K 31. 12. 2024 bylo v EZ registrováno 5 565 ekologických zemědělců, z nichž 183 (3,3 %) ekofarem mělo registraci současně i na distribuci biopotravin. Celkový počet ekologických zemědělců meziročně vzrostl o 4,1 %. Během roku 2024 ukončilo svoji činnost 225 ekologických zemědělců, naopak 445 subjektů se nově registrovalo.

V návaznosti na to je ve sledovaném období možné pozorovat rostoucí trend počtu výrobců biopotravin, a to kontinuálně až do roku 2022, kdy jejich celkový počet činil 990 subjektů. V roce 2023 nastal mírný pokles (969 subjektů), nicméně roku 2024 došlo opět k meziročnímu zvýšení o 1,1 %, a to na 980 subjektů. Mezi roky 2014 a 2024 vzrostl počet výrobců biopotravin o 474 subjektů (resp. o 93,7 %). Pro lepší představu o struktuře výrobců biopotravin jsou v Tab. 20 uvedeny počty subjektů, které v roce 2024 prováděly danou výrobní činnost.

Po schválení možnosti souběhu EZ a KZ bylo k 31. 12. 2024 registrovaných 435²¹ subjektů s celkovou výměrou (EZ + PO) 69 183,53 ha a 30 681,85 ha v KZ.

Druhou významnou kategorií pro rozvoj trhu s biopotravinami jsou distributoři neboli subjekty uvádějící biopotraviny nebo bioprodukty do oběhu včetně vývozu a dovozu bez jakéhokoli dalšího zpracování (za zpracování je považováno i pouhé zabalení nebo označování biopotravin). Počet registrovaných distributorů ke konci roku 2024 klesl na 1 153 subjektů, což představuje meziroční pokles o 1,9 %. Poklesl i počet dovozců ze třetích zemí (o 4,1 %) a vývozců do třetích zemí (o 8,2 %). V obchodu s biopotravinami navíc působí velký počet subjektů realizujících maloobchodní prodej

²¹ Zdroj: REP, platnost dat k 5. 3. 2025.

(tj. maloobchodní řetězce, obchody zdravé výživy apod.), ty se však dle zákona o ekologickém zemědělství od roku 2006 nemusejí registrovat, pokud pouze prodávají již zabalené a označené bioprodukty konečným spotřebitelům.

Bližší informace o výrobcích a distributorech budou uvedeny ve Zprávě o trhu s biopotravinami v ČR v roce 2024 (předpokládané zveřejnění duben 2026).

Tab. 20 Registrovaní výrobci biopotravin s danou ekonomickou aktivitou (výrobní činností) v roce 2024

Kód	Ekonomická aktivita (dle NACE)	Počet výrobců ¹⁾
		2024
10.1	Zpracování a konzervování masa a výroba masných výrobků	268
10.2	Zpracování a konzervování ryb, koryšů a měkkýšů	38
10.3	Zpracování a konzervování ovoce a zeleniny	254
10.4	Výroba rostlinných a živočišných olejů a tuků	123
10.5	Výroba mléčných výrobků	141
10.6	Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků	144
10.7	Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků	103
10.8	Výroba ostatních potravinářských výrobků	354
11.0	Nápoje	204

¹⁾ Počet výrobců nápojů se liší od údajů poskytovaných pro Eurostat, kde nejsou započítány subjekty vyrábějící víno z vlastní produkce hroznů.

Zdroj: REP; vlastní výpočty ÚZEI

5 Další informace o ekologických farmách

V rámci první části dotazníku byly zjišťovány kromě základních statistických údajů také dodatečné informace významné z pohledu politiky MZe týkající se ekonomické životaschopnosti prostřednictvím dotazu na realizovaný hospodářský výsledek v předchozím roce a ověření zvýšené potřeby lidské práce v EZ prostřednictvím dotazu na počet pracovníků na farmě.

5.1 Data o hospodářském výsledku na ekofarmách (rok 2023)

K posouzení ekonomické výkonnosti ekofarek je v rámci šetření ÚZEI sledován vývoj podílu ziskových ekofarek na jejich celkovém počtu. Všechny subjekty v šetření byly dotazovány na jejich hospodářský výsledek (HV) v předchozím roce (tj. v šetření 2024 na výsledek hospodaření v roce 2023), přičemž se jedná o subjekty, které hospodařily ekologicky nebo ještě konvenčně.

Pokud se zaměříme na ekonomiku pouze ekologicky hospodařících farek (tj. vyloučíme odpovědi farek registrovaných po roce 2023), jedná se o 4 684 ekofarek (viz Tab. 21), z nichž 95,7 % (tj. 4 481 subjektů) uvedlo, že v roce 2023 byl jejich hospodářský výsledek kladný. Záporný výsledek uvedlo 4,3 % podniků (203 subjektů).

V rámci ekofarek se záporným HV byly zastoupeny malé i větší farmy (rozpětí od 0,46 ha až po 291,65 ha) a také ekofarmy s různou kombinací hospodaření (viz Tab. 21). Z jednoduché analýzy níže vyplývá, že ke ztrátovějším podnikům patřily ekofarmy bez půdy (ztrátu vykázalo 9,5 % podniků) a ekofarmy obhospodařující pouze trvalé kultury (ztrátu vykázalo téměř 9 % podniků). Nejnižší podíl ztrátových podniků byl v roce 2023 u subjektů obhospodařujících ornou půdu společně s trvalými kulturami.

Tab. 21 Počet a podíl ziskových ekofarek dle zaměření produkce v roce 2023

Užití půdy	Počet ekofarek	HV pozitivní	HV negativní	HV neuvedli	Podíl ziskových ekofarek (%)	
					2022	2023
OP vč. zeleniny	200	195	5	0	96,0	97,5
TTP	1 980	1 891	89	0	98,2	95,5
TK	90	82	8	0	94,8	91,1
OP + TTP	1 402	1 361	41	0	98,4	97,1
OP + TK	62	61	1	0	96,3	98,4
TTP + TK	288	278	10	0	96,7	96,5
OP + TTP + TK	284	271	13	0	97,5	95,4
Bez půdy ¹⁾	378	342	36	0	97,7	90,5
Celkem	4 684	4 481	203	0	97,9	95,7

Pozn.: HV = hospodářský výsledek, OP = orná půda, TTP = trvalé travní porosty, TK = trvalé kultury.

¹⁾ V kategorii „bez půdy“ jsou v roce 2023 zahrnuty subjekty mající půdu mimo LPIS (tzv. ostatní plochu), příp. včelaři, dále pak farmy, které v roce 2023 ukončily činnost.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024; data od 4 684 subjektů za rok 2023.

5.2 Počet pracovníků na ekofarmách (rok 2023)

Obdobně, jako u dotazu na hospodářský výsledek, byl počet pracovníků na ekofarmě zjišťován zpětně za rok 2023 u všech respondentů, avšak do vyhodnocení byly zahrnuty pouze farmy, které v daném roce již hospodařily ekologicky (tj. 4 684 subjektů)²².

V roce 2023 pracovalo na ekologických farmách, bez ohledu na počet odpracovaných hodin, celkem 9 601 osob²³, z toho 83,0 % na plný úvazek, 9,1 % na částečný úvazek a 7,9 % tvořili sezónní pracovníci. Z tohoto celkového počtu pracovníků připadla více než třetina na rodinné členy (3 960 osob), z nichž 78,2 % pracovalo na plný úvazek, 16,7 % na částečný úvazek a 5,1 % jako sezonní a příležitostní pracovníci (viz Tab. 22).

Meziročně došlo v roce 2023 k mírnému nárůstu podílu sezónních pracovníků o 1,7 % na 7,9 %. Stejně tak se navýšil počet i u rodinných členů v rámci sezonních pracovníků, kde došlo k procentuálnímu nárůstu na 26,6 %. K poklesu o 2,6 % došlo naopak u pracovníků na plný úvazek (83 %), avšak počet rodinných členů na plný úvazek se meziročně zvýšil o 4,1 % na 38,8 %. Oproti roku 2022 se v roce 2023 navýšila kategorie pracovníků na částečný úvazek (o 25,7 %), přičemž rodinní členové na částečný úvazek zaznamenali ještě vyšší nárůst, a to o 42,0 %.

Celkově počet pracovních sil v roce 2023, v přepočtu na plně zaměstnané²⁴, činil 8 379 pracovníků. Počet ekofarek v šetření se meziročně zvýšil o 0,3 %. V porovnání s předchozím rokem došlo k poklesu ukazatele počtu pracovníků na jednu ekofarmu z původních 1,84 na 1,79 AWU.

Z pohledu zaměstnanosti při srovnání počtu pracovníků v ekologickém zemědělství a zemědělství jako celku připadlo dle tohoto šetření na 100 ha z. p. 1,41 pracovníka v EZ, v zemědělství celkově pak 2,6 (Integrované šetření v zemědělství 2023)²⁵. Jinými slovy, na jednoho pracovníka v EZ v roce 2023 připadlo v průměru 71 ha z. p., zatímco v zemědělství celkem to bylo okolo 38 ha z. p.²⁶. Z dlouhodobého vývoje je patrný pokles zaměstnanosti v EZ, což je dáno snížením počtu pracovníků na 100 ha z původních 2,08 AWU v roce 2010. Stejný trend lze sledovat v zemědělství jako celku (resp. konvenci).

Nižší počet pracovníků na 100 ha z. p. v EZ odpovídá struktuře půdního fondu, kdy v EZ dominují velké zemědělské podniky s převahou travních porostů. Počet pracovníků klesá přímo úměrně s rostoucí výměrou ekofarek (např. u ekofarek s výměrou do 100 ha z. p. připadlo v roce 2023 na jednoho pracovníka jen 25,2 ha, u ekofarek s výměrou mezi 100 až 500 ha z. p., šlo již o 88,4 ha a při výměře nad 500 ha měl jeden pracovník na starost 104,3 ha). Podobný vliv má typ kultury – nejnižší potřeba pracovníků je u ekofarek s chovem skotu na trvalých travních porostech (1,5 AWU/100 ha z. p.), nejvyšší u pěstování trvalých kultur (přibližně 4 ha na jednoho pracovníka). Potřeba nižšího počtu pracovníků v EZ vychází také z nižšího počtu hospodářských zvířat chovaných na ekofarmách.

---

²² Jedná se o subjekty zahrnuté v šetření, které byly registrovány do roku 2023 u příslušné Kontrolní organizace.

²³ Z důvodu zaokrouhlování nedává podíl pracovníků 100 %.

²⁴ Pro přepočet na plně zaměstnané (AWU) je použit roční fond pracovní doby ve výši 1 800 hodin.

²⁵ ČSÚ: Integrované šetření v zemědělství 2023. Dostupné na Integrované šetření v zemědělství – analytické vyhodnocení - 2023 | ČSÚ (czso.cz).

²⁶ Výpočet ÚZEI na základě Integrovaného šetření v zemědělství 2023.

Je třeba zmínit, že údaje o potřebě pracovníků se mohou lišit také s použitou metodikou. Dle FADN byla potřeba pracovníků v EZ za rok 2023 uvedena ve výši 1,62 AWU na 100 ha zemědělské půdy a 2,35 AWU pro konvenci.

Tab. 22 Počet pracovníků na ekologických farmách v roce 2022 a 2023

Ukazatel	2022		2023		Meziroční změna 2023/2022 (%)
	Počty	Struktura (%)	Počty	Struktura (%)	
Pracovníci na plný úvazek	8 180	85,0	7 967	83,0	-2,6
<i>z toho rodinných členů</i>	2 972	36,3	3 095	38,8	4,1
Pracovníci na částečný úvazek	697	7,2	876	9,1	25,7
<i>z toho rodinných členů</i>	467	67,0	663	75,7	42,0
Sezónní a příležitostní pracovníci	745	7,7	758	7,9	1,7
<i>z toho rodinných členů</i>	102	13,7	202	26,6	98,0
Pracovníci celkem	9 622	100,0	9 601	100,0	-0,2
<i>z toho rodinných členů</i>	3 541	36,8	3 960	41,2	11,8
Přepočet na AWU¹⁾	8 599	x	8 379	x	-2,6
Počet farem ²⁾	4 670	x	4 684	x	0,3
AWU / ekofarma	1,84	x	1,79	x	-2,8
AWU / 100 ha z.p.	1,49	x	1,41	x	-5,8
100 ha z.p. / AWU	67	x	71	x	6,1

¹⁾ AWU = Annual Work Unit = počet pracovníků přepočtených na plný úvazek.

²⁾ Jedná se o farmy, které v roce 2023 již hospodařily ekologicky a vyplnily dotazník pro rok 2024.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

Část II. Prodej a užití produkce ekofarem v roce 2023

Cílem druhé části zprávy je poskytnout informace o způsobech uplatnění rostlinné a živočišné produkce vyprodukované na ekofarmách v roce 2023. Součástí analýzy je určení rozsahu prodeje bioproduktů na konvenčním trhu, rozsahu zpracování bioproduktů na ekofarmách a významu přímého prodeje z ekofarem (tzv. prodeje ze dvora). Všechny tyto údaje jsou zjišťovány zpětně z důvodu jejich reálnosti (tj. v průběhu roku 2024 byly sbírány údaje za rok 2023).

Jelikož se druhá část zprávy věnuje analýze způsobů uplatnění bioprodukce vyprodukované v roce 2023, jsou níže prezentované údaje založeny na dotazníku, který vyplňovaly pouze ekofarmy, které již mohly v daném roce (2023) prodávat alespoň část své produkce jako bioprodukt s certifikátem. Prodej certifikovaných bioproduktů mohou realizovat farmy až po uplynutí tzv. přechodného období²⁷. Z tohoto důvodu z celkového počtu 4 758 respondentů odpovídalo na následující otázky pouze 3 935 ekofarem (tj. farem, které odpověděly kladně na otázku týkající se realizování nějaké rostlinné nebo živočišné produkce, kterou bylo možné prodat již s certifikátem).

6 Způsob uplatnění bioprodukce vyprodukované na ekofarmách (rok 2023)

V rámci analýzy způsobů uplatnění produkce je zjišťován zpětně objem celkové skutečné bioprodukce a podíl prodaného množství v třídění na prodej na domácím trhu (tedy v ČR) a export a dále prodej v bio kvalitě s certifikátem nebo na konvenčním trhu. Navíc je zjišťováno, jakým způsobem byla uplatněna neprodaná produkce, tzv. jiné užití zahrnující spotřebu na farmě ve formě vstupů (krmiva, osiva) nebo faremní zpracování či vlastní spotřebu zemědělce, příp. další užití jako např. neprodaný objem produkce na skladě.

Je třeba zdůraznit, že těchto 3 935 ekofarem „mohlo“ prodat nějakou svoji produkci jako bioprodukt, ale neznamena to, že ji skutečně v bio kvalitě nakonec prodaly (tzn., že produkce mohla být prodána jako konvenční produkt, zkrmena nebo jinak spotřebována zemědělcem nebo je stále na skladě). Po vyhodnocení získaných údajů a srovnání uvedeného skutečného objemu rostlinné a živočišné produkce v roce 2023 a plánovaného objemu na daný rok²⁸ jsou patrné určité rozdíly, které jsou dány zejména následujícími důvody:

- plánovaná produkce na daný rok je zjišťována při inspekci na farmě během daného roku, jedná se tedy o odhad zemědělce, který se může lišit od skutečnosti (např. odlišná reálná produkce plodin dle vývoje počasí, výskytu škůdců, úhyn zvířat plánovaných k prodeji nebo jejich ponechání na farmě, odlišné přírůstky, doживost, změny stavu chovaných zvířat apod.),
- údaje vyplňují odlišné ekofarmy – pokud farma ukončí činnost v EZ, pak je vyplněna její plánovaná produkce, avšak již chybí údaj o její skutečné produkci zjišťovaný zpětně následující rok; naopak farma, které v průběhu roku skončilo přechodné období, často nevyplní plán produkce, ale uvede následně skutečný objem produkce,

---

²⁷ Výjimkou jsou situace, kdy je farma předána v rámci rodiny (např. z otce na syna) nebo prodána jiné ekofarmě a pak lze samozřejmě prodej bioproduktů realizovat ihned bez přechodného období.

²⁸ Plánovaný objem produkce daného roku (2023) je objem produkce zjišťovaný již během daného roku (2023) pro účely dodání dat pro Eurostat, zatímco reálný objem produkce včetně zjišťování způsobů uplatnění této produkce je zjišťován zpětně v následujícím roce (2024) pro národní účely.

- zpřesňování metodiky pro sběr dat (např. specifikace jednotek, uvádění živé, resp. přepočtené jatečné hmotnosti dle koeficientů výtěžnosti, pravidla zahrnování např. prodávaných živých zvířat mimo produkci masa či produkce mléka spotřebovaného ke krmení telat apod.),
- neuvedení všech údajů z důvodu dostupnosti informací pouze o realizaci produkce v bio kvalitě a již nikoli o způsobu užití zbylého objemu produkce,
- chyby, které se mohou vzhledem k objemu zjišťovaných informací ve sběru dat vyskytnout (a to jak v datech o plánované produkci, tak v datech o reálné produkci).

6.1 Způsob uplatnění rostlinné produkce z ekofarem

Ze získaných dat je patrné, že mezi plánovanou a skutečnou produkcí jsou u některých plodin výrazné rozdíly (viz Tab. 23). Srovnáván je plán bioprodukce na rok 2023 se skutečnou produkcí v daném roce, avšak bez produkce z přechodného období, která není v plánu odhadována. Z kapacitních důvodů nelze ze strany ÚZEI provádět ověřování správnosti všech údajů, je však možné okomentovat hlavní příčiny rozdílů.

Obecně je důvodem větších rozdílů plánované a reálné produkce např. časté nadhodnocování plánované produkce zemědělcem, významný vliv má také průběh počasí, aktuální zaplevelení polí a nutnost zaorání ploch nebo ukončení zemědělské činnosti u některých významných pěstitelů.

Rozdíl plánovaného a reálného objemu produkce

V rámci obilovin klesla celková reálná produkce vůči plánu za rok 2023 u většiny druhů obilovin, konkrétně např. u pohanky (o 49 %), u ječmene (o 32 %), u ovse (o 25 %), viz Tab. 23. Důvodem nízké produkce u obilovin mohlo být např. sucho, zmulčování plodiny a sklizení plodiny na zeleno. Nižší produkce byla zaznamenána dále u aromatických rostlin a koření (o 37 %), u luskovin na zrno (o 29 %), u brambor (o 25 %) a u olejnin (o 6 %) oproti původním plánům. Nižší produkce LAKR byla způsobena mimo jiné nepříznivým počasím a tím, že šlo o první rok po výsadbě.

U zeleniny, vzhledem k nižšímu počtu pěstitelů, je objem plánované či reálné produkce velmi závislý na dodaných datech a situaci jednotlivých ekofarem. Množství produkce se může měnit v souvislosti s ukončením činnosti zásadních pěstitelů nebo z důvodu nízké úrody v daném roce. Velcí pěstitelé často významně ovlivní nárůst nebo snížení produkce v rámci jednotlivých kategorií zeleniny, případně zeleniny jako celku.

Reálná produkce ovoce se snížila o 35 %, a to nejvíce u hrušek (o 51 %) a u peckovin (o 48 %). Důvodem byly nadhodnocené plány a pak následná neúroda, např. z důvodu jarních mrazíků. Část drobných pěstitelů uplatnění produkce nevyplňuje z důvodu, že se jedná o vlastní spotřebu majitelem sadu, kdy zemědělec nedokáže odhadnout sklizené množství. Další část pěstitelů ovoce uplatnění produkce neuvedla z důvodu nepříznivého počasí, které způsobilo ztráty na produkci. Naopak u bobulovin došlo k navýšení produkce oproti plánu o 35 %. U hroznů množství reálné produkce kleslo vůči plánu o 35 %.

Podíl uplatnění na domácím trhu a na export

Z pohledu exportu bylo 37 % produkce obilovin z EZ vyvezeno do zahraničí (viz Tab. 23). Nejvíce produkce bylo vyvezeno u prosa (100 %), kukuřice na zrno (64 %), špaldy (48 %), ovsa (41 %) a pšenice (35 %). Vysoký podíl exportu byl zaznamenán také u mrkve (84 %) a u olejnin (69 %). Naopak 100% uplatnění na domácím trhu měla většina zeleniny, hrušky, hrozny, LAKR a osiva/sadba.

Dále se na domácím trhu hojně uplatnily bobuloviny (98 %), peckoviny (93 %) a jablka (70 %). Z obilovin to byl zejména ječmen (93 %), tritikále (77 %), pohanka (69 %), žito (67 %) a pšenice (65 %).

Prodej produkce jako bio nebo konvenčního produktu

Z obilovin se prodal největší podíl produkce jako bio u prosa (100 %). Dále se v kvalitě bio prodával v hojně míře oves (89 %), špalda (86 %) a pšenice (82 %). U luskovin na zeleno došlo ke 100% bio prodeji. V kvalitě bio se dále dařilo prodávat košťálovou zeleninu (99 %), zelí (98 %), listovou zeleninu (92 %), osivo/sadba (90 %), mrkev (87 %), olejniny a luskovin na zrno (obojí po 85 %). Z ovoce se v kvalitě bio prodávala nejvíce jablka (70 %). Naopak jako konvenční produkt byly nejvíce uplatněny peckoviny (69 %), bobuloviny (66 %) a plodová zelenina (63 %). Více než polovina produkce hroznů (59 %) byla prodána jako bio.

Uplatnění produkce dle kategorií plodin

Obiloviny

Z celkového množství 111 232 tun vyprodukovaných obilovin bylo 73 % prodáno (81,3 tis. tun), a to z 81 % v bio kvalitě. Na domácím trhu bylo uplatněno 63 % obilovin a 37 % bylo exportováno (viz Graf 5). Podíl neprodané produkce (tedy zkrmené nebo využité jiným způsobem) činil u obilovin 27 % objemu, z toho zhruba 51 % bylo spotřebováno jako krmivo. Stejně jako v předchozích letech měla z obilovin nejnižší podíl v rámci prodeje tritikále (40 %), z důvodu jeho uplatnění již přímo na farmě jako krmivo. Dle počtu farem i množství produkce byly stejně jako v minulých letech nejčastěji pěstovanými obilovinami pšenice a oves, které tvořily 57 % produkce obilovin v EZ v roce 2023.

Luskoviny na zrno

U luskovin na zrno bylo vyprodukováno v roce 2023 celkem 7 414 tun. Prodáno bylo 84 % produkce a 16 % bylo uplatněno jiným způsobem. Část neprodaného objemu (65 %) byla využita zejména jako krmivo. Na domácím trhu bylo uplatněno 63 % produkce. Podíl prodeje v biokvalitě činil 85 %.

Brambory

Z celkové produkce brambor (3 729 tun) bylo prodáno 85 % a 15 % bylo využito jiným způsobem. U brambor došlo ke snížení uplatnění na domácím trhu na 56 % (v roce 2022 to bylo 65 %), naopak došlo k nárustu uplatnění jako bioprodukt (z 44 % uplatnění v roce 2022 na 61 % v roce 2023). Z celkové produkce bio brambor bylo na domácím trhu prodáno 30 % a zbývajících 70 % bylo exportováno. Naopak produkty konvence byly z 97 % prodány v ČR. Pokud nebyly brambory prodávány na trhu, pak značná část byla využita pro vlastní spotřebu zemědělce nebo jako krmivo.

Olejnin

Produkce olejin v roce 2023 dosáhla 2 573 tun a téměř veškerá tato produkce byla prodána (97 %). Z tohoto množství se 31 % uplatnilo na trhu v ČR a 69 % šlo na export. Z hlediska kvality došlo ke snížení produkce, která se prodala v kvalitě bio (z 92 % produkce v roce 2022 na 85 % v roce 2023). Zbýlých 15 % produkce bylo prodáno jako produkt konvenční.

LAKR

V roce 2023 se vyprodukovalo celkem 498 tun LAKR (léčivé, aromatické a kořeninové rostliny), které byly ze 77 % prodány a dalších 23 % bylo uplatněno jiným způsobem (např. faremní zpracování).

Veškerá produkce (100 %) se uplatnila na českém trhu. V kvalitě bio se prodalo 51 % produkce a zbylých 49 % produkce jako produkt konvenční.

Zelenina

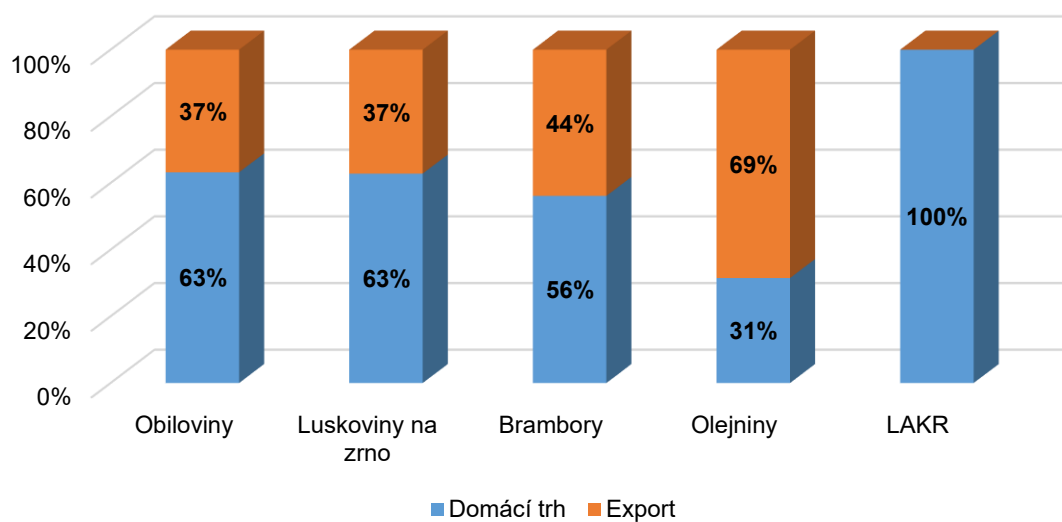
V případě zeleniny (celkový údaj není uveden v Tab. 23) činila celková produkce v roce 2023 1 049 tun a byla z 97 % prodána a 3 % bylo využito jinak (např. 55 % využito pro vlastní spotřebu podniku, 36 % bylo zpracováno na farmě a 3 % využito jako krmivo). Na domácím trhu se uplatnilo 42 % z celkové produkce zeleniny a 58 % bylo exportováno do zahraničí. Většina produkce (71 %) se prodala v kvalitě bio a 29 % se prodalo jako produkt konvenční. V roce 2023 byla veškerá produkce košťálové, listové a plodové zeleniny prodána na domácím trhu. Zhruba dvě třetiny kořenové zeleniny vyprodukované v ČR (67 %) byly exportovány do zahraničí, přičemž nejčastěji se jednalo o mrkev. Naopak cibule se uplatnila pouze na domácím trhu. Většina cibule (74 %) se uplatnila jako bio produkt. Majoritní část vyprodukované a prodané košťálové (99 %) a listové (92 %) zeleniny byla na trh uváděna v kvalitě bio. Také většina kořenové zeleniny (75 %) byla uplatněna na trhu jako bio produkt. Naopak více než polovina produkce plodové zeleniny (63 %) byla prodána jako konvenční produkt.

Ovoce

U sledovaných druhů/skupin ovoce (jablka, hrušky, peckoviny, bobuloviny) byla celková produkce 3 587 tun (celkový údaj není uveden v Tab. 23), z toho 83 % produkce bylo prodáno a 17 % bylo využito jinak (u ovocných sadů se jednalo nejčastěji o vlastní spotřebu a zpracování na farmě). Na domácím trhu bylo prodáno 78 % produkce uvedeného ovoce, zbylých 22 % bylo exportováno. Největší objem exportu produkce byl zaznamenán u jablek (30 %). V kvalitě bio se nejvíce uplatnily jablka (70 %) a hrušky (62 %).

Hrozny

Celkem bylo v roce 2023 vyprodukováno 2 330 tun hroznů a stejně jako předešlý rok převažovalo jiné užití (62 %) nad přímým prodejem (38 %). Produkce, která se neprodala, byla zpracována na farmě (podniky s výrobou vína) a prodávána v ČR. Jako bioprodukt bylo prodáno 59 % produkce hroznů, 41 % produkce bylo prodáno jako produkt konvenční. Produkce hroznů, která byla zpracována na farmě na víno, byla z 88 % prodána v kvalitě bio.

Graf 5 Podíl uplatnění produkce vybraných kategorií plodin na orné půdě v roce 2023 z hlediska typu trhu (%)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; zpracováno ÚZEI

Tab. 23 Způsob uplatnění rostlinné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí

Produkce RV	Reálná rostlinná produkce v roce 2023 a její užití								Plán produkce na rok 2023 (odhad)		Rozdíl plánované a reálné produkce		
	Počet farem	Celková produkce (t)	Užití produkce:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem ¹⁾	Produkce ²⁾ (t)	Počet farem	Produkce	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO produkt (%)	konvenční produkt (%)				absolutně (t)	(%)
Obiloviny	828	111 232	73	27	63	37	81	19	950	133 582	-122	-22 350	-17
Pšenice	514	42 395	78	22	65	35	82	18	585	48 477	-71	-6 082	-13
Špalda	112	10 828	89	11	52	48	86	14	115	11 427	-3	-600	-5
Žito	144	9 202	83	17	67	33	70	30	160	10 519	-16	-1 317	-13
Ječmen	243	8 466	52	48	93	7	73	27	295	12 465	-52	-3 999	-32
Oves	408	21 203	75	25	59	41	89	11	454	28 095	-46	-6 892	-25
Tritikale	234	13 570	40	60	77	23	70	30	259	15 257	-25	-1 686	-11
Pohanka	56	1 122	73	27	69	31	78	22	70	2 217	-14	-1 095	-49
Proso	4	215	99	1	0	100	100	0	8	168	-4	47	28
Kukuřice na zrno	30	4 231	94	6	36	64	76	24	34	4 892	-4	-660	-13
Luskoviny na zrno	196	7 414	84	16	63	37	85	15	227	10 372	-31	-2 957	-29
Brambory	186	3 729	85	15	56	44	61	39	237	4 989	-51	-1 260	-25
Olejniny	78	2 573	97	3	31	69	85	15	114	2 740	-36	-167	-6
LAKR ³⁾	85	498	77	23	100	0	51	49	100	792	-15	-294	-37
Osivo/sadba	35	657	92	8	100	0	90	10	30	639	5	18	3
Košťálová zelenina	22	18	94	6	100	0	99	1	25	16	-3	2	15
Listová zelenina	26	8	83	17	100	0	92	8	25	8	1	0 ⁴⁾	-2
Plodová zelenina	57	124	89	11	100	0	37	63	64	147	-7	-23	-16
Kořenová zelenina	68	898	98	2	33	67	75	25	83	1 233	-15	-335	-27
z toho mrkev	36	709	99	1	16	84	87	13	52	749	-16	-39	-5
z toho cibule	36	43	90	10	100	0	74	26	47	63	-11	-20	-32
Luskoviny na zeleno	8	1	98	2	100	0	100	0	14	2	-6	0 ⁴⁾	-31
Jablka	210	2 421	85	15	70	30	70	30	337	3 371	-127	-950	-28
Hrušky	91	205	55	45	100	0	62	38	164	417	-73	-212	-51
Peckoviny	193	759	84	16	93	7	31	69	330	1 453	-137	-694	-48
Bobuloviny	41	202	74	26	98	2	34	66	46	150	-5	52	35
Hrozny	58	2 330	38	62	100	0	59	41	94	3 579	-36	-1249	-35

¹⁾ Počet farem zahrnuje pouze subjekty, u kterých byla realizována produkce (nejsou zahrnuty např. farmy s nově založenými trvalými kulturami).

²⁾ V celkové produkci obilovin je navíc zahrnuta ještě kategorie Ostatní obiloviny (tato kategorie není zahrnuta v tabulce).

³⁾ LAKR zahrnuje léčivé, aromatické a kořeninové rostliny.

⁴⁾ Hodnota rozdílu plánované a reálné produkce u listové zeleniny odpovídá - 0,13 t a luskoviny na zrno odpovídá - 0,47 t.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

6.2 Způsob uplatnění živočišné produkce z ekofarem

Také v případě některých živočišných produktů byly zaznamenány rozdíly mezi plánovanou a reálně uplatněnou produkcí. Tyto rozdíly a některé možné příčiny vedoucí k jejich vzniku jsou okomentovány v následující části zprávy. K častějším a větším meziročním výkyvům mezi plánovanou a reálnou produkcí dochází u komodit, které jsou produkovány menším počtem farem (např. med nebo kozí produkty). Každá větší farma, která pak provede v uplatnění produkce výraznější změnu (např. v jednom roce maso vyveze do zahraničí, ale v dalším roce realizuje produkci v ČR), způsobuje skoková navýšení či snížení.

Živočišné produkty

Rozdíl plánovaného a reálného objemu produkce

V rámci produkce masa došlo k nárůstu reálné produkce v roce 2023 proti původnímu plánu u téměř všech druhů masa. U hovězího byla reálná produkce větší o 1,1 %, u kozího o 1,7 %, u skopového o 4,5 % a u drůbežího o 9,9 %. Naopak u vepřového masa byla reálná produkce v roce 2023 menší než plánovaná, a to o 8,7 %.

Skutečná uplatněná produkce kozího mléka byla vyšší než plánovaná, a to o 17,4 %. Naproti tomu reálná produkce ovčího a kravského mléka byla ve srovnání s plánovanou produkcí nižší, o 12,5 % v případě ovčího a o 0,8 % v případě kravského mléka.

Produkce počtu vajec v roce 2023 byla ve skutečnosti o 2,1 % nižší než plánovaná. Naopak u medu je zaznamenán 65% nárůst.

V Tab. 24 je vedle celkové reálné produkce znázorněn také způsob jejího uplatnění, rozdělen primárně na „prodej“ a „jiné užití“. V rámci první skupiny je produkce realizována ve formě bio či konvenčních produktů, a to jak na domácím trhu, tak i pro export. V kategorii „jiné užití“ je zařazeno zpracování na farmě s následným prodejem bio či konvenčních produktů, využití ke krmným účelům či pro vlastní spotřebu farmáře.

Podíl prodeje na domácím trhu a na export

Uplatnění živočišné produkce z ekologického zemědělství na domácím a zahraničním trhu bylo odlišné než u produkce rostlinné. Významnější podíl exportu byl zaznamenán u hovězího (34 %) a skopového (28 %) masa. Ostatní živočišné produkty, jako je kozí, drůbeží a vepřové maso, kozí, ovčí a kravské mléko, vejce a med byly uplatňovány pouze na domácím trhu.

Prodej produkce jako bio nebo konvenčního produktu

V Tab. 24 je u jednotlivých produktů živočišné výroby vyjádřen také podíl prodeje s certifikátem, tedy v kvalitě bio, a bez certifikace, tedy jako konvenční produkt.

V roce 2023 byl téměř veškerý prodaný objem medu (100 %) vajec (99 %), drůbežího masa (93 %), vepřového masa (90 %), kravského mléka (81 %) a kozího mléka (77 %) uplatněn s certifikátem bio. Naopak převažující objem prodeje do konvence byl zaznamenán u kozího masa (99 %), skopového masa (88 %) a ovčího mléka (77 %).

Podíl živočišných produktů z ekologických farem prodaných jako bio či jako konvenční produkt je znázorněn v Graf 6.

Uplatnění produkce dle kategorií

Maso

Na českých ekofarmách dosáhla produkce masa v roce 2023 hodnoty 9 588,1 t, přičemž nejvíce bylo zastoupeno maso hovězí (8 937 t). Druhým nejvíce zastoupeným druhem bylo maso skopové s celkovou produkcí přesahující množství 309 t. Vepřového masa bylo vyprodukováno 162 t a masa drůbežího 157 t. Nejméně zastoupeným druhem bylo maso kozí s celkovou produkcí přesahující 23 t.

V případě hovězího (91 %) a drůbežího (90 %) masa dominoval v rámci jeho uplatnění prodej, a to především na domácím trhu (66 % hovězího a 100 % drůbežího masa). Také 79 % vepřového, 60 % skopového a 51 % kozího masa bylo prodáno – s výjimkou 28 % skopového masa vše na domácím trhu.

Jiným způsobem uplatnění, tj. zpracováno na farmě s následným prodejem, využití jako krmivo či k vlastní spotřebě farmáře, bylo využito 40 % skopového a 49 % kozího masa, přičemž v obou případech výrazně převažovala vlastní spotřeba.

S certifikátem bio bylo prodáváno nejčastěji maso drůbeží (93 %) a vepřové (90 %). Méně masa v bio kvalitě prodali chovatelé skotu (45 %) a ovcí (12 %). Výhradně konvenčním způsobem (99 %) pak bylo prodáno kozí maso.

Mléko

Reálná produkce mléka činila v roce 2023 celkem 34 296 tis. l. Nejvíce bylo zastoupeno mléko kravské (33 287 tis. l), následovalo mléko kozí (799 tis. l). Nejméně zastoupeno bylo mléko ovčí, jehož reálná produkce činila přes 211 tis. l.

U kravského mléka byl převažujícím způsobem uplatnění prodej. V roce 2023 bylo prodáno celkem 87 % vyprodukovaného kravského mléka. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 100 % kravského mléka určeného k prodeji bylo v roce 2023 uplatněno na domácím trhu.

U ovčího a kozího mléka bylo zaznamenáno vyšší procento jiného způsobu uplatnění produkce než prodej (zpracování na farmě, spotřeba formou krmiva, vlastní spotřeba na farmě atd.) U ovčího mléka bylo touto cestou uplatněno 80 % vyprodukovaného objemu, u kozího mléka pak 97 %. Většina takto uplatněného mléka, tj. 96 % kozího a 97 % ovčího, byla zpracována na farmě a následně prodána jako bio či konvenční produkt, přičemž v převažoval prodej s bio certifikátem (88 % kozího a 99 % ovčího mléka).

Další produkce

Celková produkce vajec z ekologických chovů dosáhla v roce 2023 hodnoty téměř 5 486 tis. kusů. Z toho 83 % bylo uplatněno prodejem, a to výhradně v bio kvalitě na domácím trhu, podobně veškerá produkce medu.

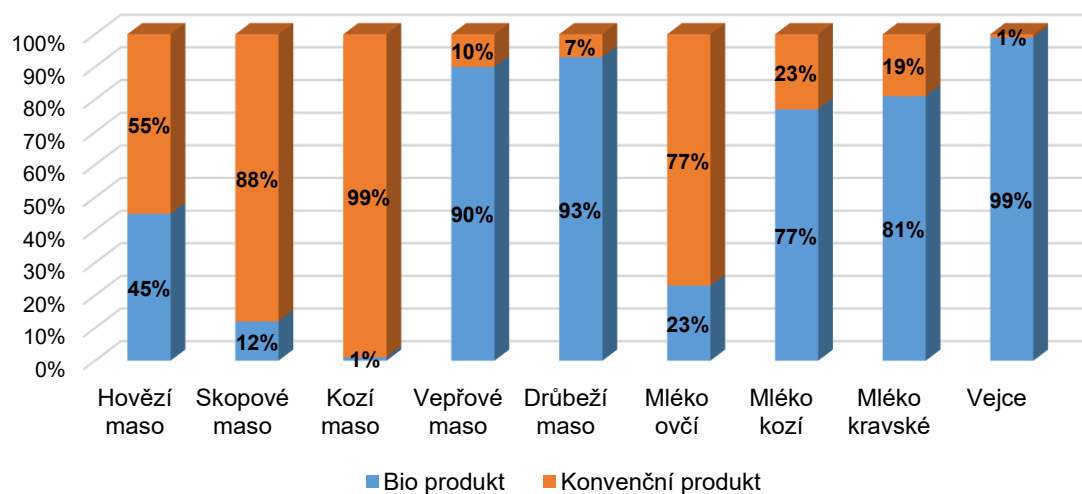
Živá zvířata

Počty živých zvířat odchovaných a následně prodaných jako zástav na ekologických farmách v ČR v roce 2023 jsou shrnuty v Tab. 25. Jedná se o zástavová telata a jehňata v celkovém počtu téměř 84,8 tis. kusů. V případě telat i jehňat byl reálně prodaný počet zvířat vyšší než původní plán, a to v případě telat o 7,9 % a jehňat o 26,6 %.

V obou případech těchto kategorií živých zvířat bylo převažující uplatnění prodej (99 %) a to na domácím trhu (80 % zástavových telat a 67 % zástavových jehňat bylo prodáno na domácím

trhu). Stejně jako v předchozím sledovaném období převažoval prodej do konvence. Bez certifikátu bio tak bylo v roce 2023 prodáno 73 % zástavových telat a 81 % zástavových jehňat.

Graf 6 Podíl prodeje dle typu kvality (bio nebo konvenční produkt) u vybraných kategorií živočišných produktů v roce 2023 (%)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024; zpracováno ÚZEI

Tab. 24 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí

Produkce ŽV	Reálná živočišná produkce v roce 2023 a její užití								Plán produkce na rok 2023 (odhad)		Rozdíl plánované a reálné produkce		
	Počet farem	Celková produkce	Užití produkce:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem	Produkce	Počet farem	Produkce	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO produkt (%)	konvenční produkt (%)				(absolutně)	(%)
Hovězí maso (kg)	2 059	8 937 455	91	9	66	34	45	55	2 154	8 843 921	-95	93 534	1,1
Skopové maso (kg)	577	308 810	60	40	72	28	12	88	620	295 618	-43	13 193	4,5
Kozí maso (kg)	123	23 234	51	49	100	0	1	99	126	22 842	-3	393	1,7
Vepřové maso (kg)	28	161 902	79	21	100	0	90	10	25	177 384	3	-15 482	-8,7
Drůbeží maso (kg)	13	156 737	90	10	100	0	93	7	13	142 560	0	14 177	9,9
Mléko ovčí (l)	11	210 551	20	80	100	0	23	77	12	240 500	-1	-29 949	-12,5
Mléko kozí (l)	33	798 524	3	97	100	0	77	23	31	680 110	2	118 414	17,4
Mléko kravské (l)	88	33 286 669	87	13	100	0	81	19	93	33 545 880	-5	-259 211	-0,8
Vejce (ks)	29	5 485 951	83	17	100	0	99	1	35	5 605 100	-6	-119 149	-2,1
Med (kg)	1	4 950	74	26	100	0	100	0	1	3 000	0	1 950	65,0

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

Tab. 25 Způsob uplatnění živočišné produkce ekofarem v roce 2023 a srovnání s plánovanou produkcí – zástav

Kategorie zvířat	Reálné uplatnění živých zvířat v roce 2023								Plán uplatnění živých zvířat na rok 2023 (odhad)		Rozdíl plánovaného a reálného uplatnění		
	Počet farem	Počet zvířat (ks)	Způsob užití:		Prodej na trhu:		Prodej jako:		Počet farem	Počet zvířat (ks)	Počet farem	Počet zvířat (ks)	
			prodej (%)	jiné užití (%)	domácím (%)	export (%)	BIO (%)	konvenční (%)				(absolutně)	(%)
Telata – zástav	1 961	69 126	99	1	80	20	27	73	1 992	64 063	-31	5 063	7,9
Ovce – zástav	344	15 629	99	1	67	33	19	81	327	12 345	17	3 284	26,6

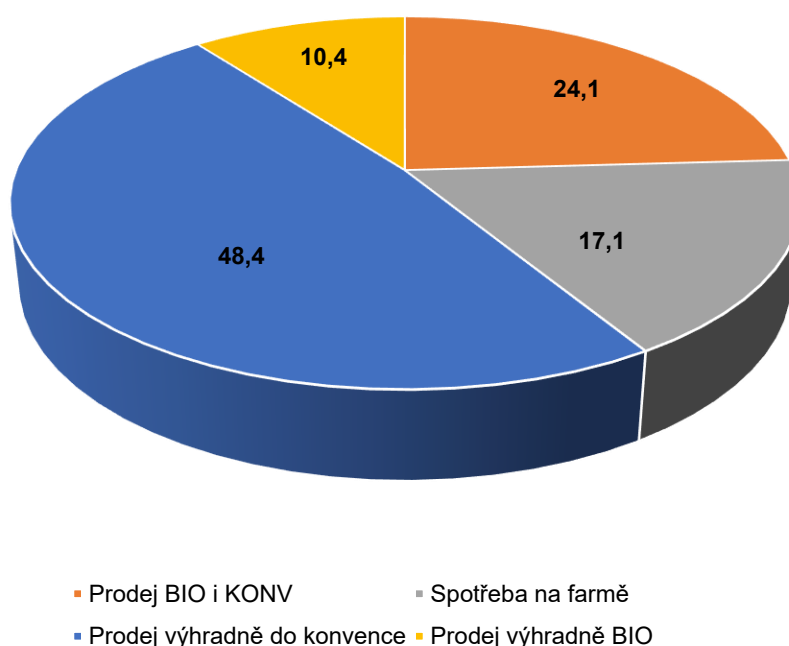
Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2023 a 2024

7 Způsob prodeje bioproduktů z ekofarem (rok 2023)

7.1 Prodej bioproduktů na konvenčním trhu

Z celkového počtu 3 935 ekofarem, které měly možnost prodat v roce 2023 alespoň jeden produkt s certifikátem, zhruba 72,5 % z nich uvedlo, že byly nuceny část nebo i veškerou svoji bioprodukci prodat na konvenčním trhu (v roce 2022 činil tento podíl 71,6 %). Přičemž 48,4 % ekofarem uvedlo, že v roce 2023 realizovaly produkci výhradně na konvenčním trhu (viz Graf 7). Naopak 411 ekofarem (10,4 %) prodalo veškerou svou bioprodukci výhradně s certifikátem, což je o 56 farem méně než v roce 2022. Prodej jak na konvenčním trhu, tak na trhu bioproduktů realizovalo 24,1 % ekofarem a zbylých 17,1 % ekofarem uvedlo, že v daném roce nerealizovaly prodej vůbec a svoji produkci nejčastěji spotřebovaly přímo na farmě²⁹.

Graf 7 Podíl zrealizovaného prodeje (uplatnění) produkce z pohledu kategorie „BIO“ a „konvenční produkt“ v roce 2023 (%)

Zdroj: vlastní výpočty ÚZEI

7.2 Prodej bioproduktů s certifikátem

Pokud ekozemědělec uskutečnil v roce 2023 prodej nějaké své bioprodukce s certifikátem, zjišťovalo se současně, jakým způsobem byl daný produkt prodán (tzn. specifika obchodních cest a prodaného množství). Z celkových 4 758 respondentů odpovědělo 1 360 (tj. 28,6 %) kladně na otázku „Prodal(a) jste v minulém roce (tj. 2023) nějaké vaše BIO produkty s certifikátem?“ a každý z nich byl požádán o poskytnutí informace o způsobu prodeje (distribuční cesty) u minimálně jednoho svého produktu. Důležitost distribuční cesty byla vyhodnocena jednak počtem ekofarem, které danou cestu

²⁹ Spotřeba na farmě zahrnuje spotřebu produkce ve formě vstupů (krmiva, osiva) nebo ve formě vlastní spotřeby farmáře (zem. subjektu) či uskladnění produkce.

využily, a jednak celkovým množstvím bioproduktu, který se touto cestou prodal. Možností, jak prodat bioprodukt, je mnoho a v rámci dotazníkového šetření byly na výběr tyto obchodní cesty³⁰: prodej do zahraničí, prodej zpracovatelům (vč. balení bioproduktů), prodej do velkoobchodů, maloobchodů nebo prodej do restaurací a veřejného stravování, dále prodej odbytovým družstvům, prodej přes zprostředkovatele, prodej jiným farmářům a také přímý prodej konečným spotřebitelům, který zahrnuje prodej na farmě, prodej na tržnicích, dále prostřednictvím e-shopu nebo prodej ve vlastním obchodu (mimo farmu). V Tab. 26, Tab. 27, Tab. 28 a Tab. 29 nebylo možné uvést všechny obchodní cesty včetně realizovaných objemů s ohledem na citlivost údajů. V tabulkách jsou uvedeny údaje pro danou obchodní cestu v případě, že u ní byly zaznamenány informace od minimálně tří respondentů, nebo byla obchodní cesta u bioproduktu významná s ohledem na podíl prodaného objemu.

Rostlinné bioprodukty

Výsledky z dotazníkového šetření za rostlinnou výrobu pro rok 2023 jsou uvedeny v Tab. 26, Tab. 27 a Tab. 28. U obilovin v ekologickém zemědělství za rok 2023 byla nejvýznamnější pěstovanou plodinou pšenice, kterou zemědělci nejčastěji prodávali do zahraničí (29,7 %). Dalšími významnými obchodními cestami pšenice byl prodej zpracovatelům (28,2 %), prodej zprostředkovatelům (19,0 %) a prodej odbytovým družstvům (18,9 %). Další významnou plodinou byl oves, který byl v 35,3 % prodáván zpracovatelům a v 27,1 % zahraničním subjektům. U špaldy měla největší podíl na prodaném objemu (36,7 %) obchodní cesta prodej do zahraničí. Prodej zpracovatelům byl z hlediska podílu na prodaném objemu významný u tritikále (47,9 %), u ječmene (40,1 %), u pohanky (39,3 %) a u žita (34,3 %). Stejně jako vloni byl prodej do zahraničí nejvýznamnější obchodní cestou u kukuřice (83,9 %). Jednotlivé typy obchodních cest, počet farem a podíly prodaného objemu u obilovin jsou uvedeny v Tab. 26.

Luskoviny na zrno se nejčastěji prodávaly dalším zpracovatelům, ale z pohledu podílu objemu měl dominantní postavení prodej do zahraničí (40,5 %), dále prodej přes odbytová družstva (33,7 %) a prodej dalším zpracovatelům byl dle tohoto hlediska až třetí v pořadí (17,0 %), viz Tab. 27.

U brambor byl stejně jako v předchozích letech nejčastěji využívanou obchodní cestou přímý prodej – tímto způsobem se prodalo 7,4 % bioprodukce. Z pohledu prodaného objemu byl však stejně jako v loňském roce významnější prodej do zahraničí s hodnotou 70,5 % prodané produkce.

Nejvýznamnější obchodní cestu u olejnin představoval z hlediska prodaného objemu prodej do zahraničí (69,4 %), prodej zpracovatelům (19,0 %), dále prodej přes odbytová družstva (9,7 %) a prodej zprostředkovatelům (1,9 %).

Zelenina se nejčastěji prodávala opět formou přímého prodeje (50 subjektů). Tímto způsobem bylo prodáno 14,7 % objemu celkové bioprodukce zeleniny. V Tab. 27 jsou data získaná z dotazníkového šetření zobrazena jak za celkovou zeleninu, tak jsou detailněji rozdělena dle významných kategorií.

U ovoce byl stejně jako v minulých letech nejčastěji využívanou obchodní cestou (dle počtu farem) přímý prodej a prodej zpracovatelům. Zpracovatelům bylo prodáno 79,6 % objemu jablek.

---

³⁰ U obchodních cest se prodejem do zahraničí rozumí prodej produkce zemědělce přímo v zahraničí. U dalších obchodních cest se prodej realizuje subjektům v ČR, ale nezkoumá se, zda tyto subjekty danou produkci exportovaly či prodaly na domácím trhu.

Naopak u hrušek bylo prodáno 62,0 % přímým prodejem. Z hlediska podílu na prodaném objemu dominoval přímý prodej také u peckovin (švestky, třešně, meruňky aj.) s hodnotou 92,2 % (viz Tab. 28).

U bobulovin (rybíz, ostružiny a jiné) byla z hlediska objemu prodané produkce významná obchodní cesta přímý prodej (41,1 %). Naopak bioprodukce vinných hroznů byla prodána z 97,4 % zpracovatelům.

Seno a senáž byly převážně prodány jiným farmářům, přičemž touto cestou bylo prodáno 91,3 % produkce sena a 47,9 % senáže (viz Tab. 27).

U léčivých a aromatických rostlin a koření (LAKR) byl v roce 2023 nejvýznamnější obchodní cestou prodej zpracovatelům s podílem na prodaném objemu 79,0 %.

Dalším bioproduktem bylo osivo, které bylo z pohledu prodaného objemu nejčastěji prodáno přes zprostředkovatele (64,3 %) či zpracovatelům (16,0 %).

U produkce zpracované přímo na farmě a prodávané zemědělci jako bioprodukt (např. víno, hroznový mošt, jablečný mošt apod.) se stejně jako v loňském roce nejvíce využívaly obchodní cesty přímého prodeje zákazníkům (42,7 % prodaného objemu) a prodeje do maloobchodních sítí (44,1 % prodaného objemu).

Subjekty působící v ekologickém zemědělství realizovaly v roce 2023 prodej i dalších produktů rostlinné výroby s BIO certifikátem, ale k jejich publikování nebyl v rámci dotazníkového šetření získán dostatek údajů.

Tab. 26 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – obiloviny

Bioprodukt	Obchodní cesta ¹⁾	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Obiloviny			
pšenice	odbytové družstvo	31	18,9
	prodej jiným farmářům	12	1,2
	zprostředkovatel	28	19,0
	prodej zpracovatelům	76	28,2
	přímý prodej	4	0,5
	prodej do zahraničí	28	29,7
špalda	odbytové družstvo	13	21,0
	zprostředkovatel	16	24,8
	prodej zpracovatelům	18	14,5
	přímý prodej	4	3,1
	prodej do zahraničí	15	36,7
ječmen	odbytové družstvo	11	23,1
	prodej jiným farmářům	6	5,9
	zprostředkovatel	10	26,9
	prodej zpracovatelům	22	40,1
oves	odbytové družstvo	20	17,7
	prodej jiným farmářům	7	1,0
	zprostředkovatel	23	18,2
	prodej zpracovatelům	70	35,3
	přímý prodej	3	0,8
	prodej do zahraničí	18	27,1
žito	odbytové družstvo	14	31,7
	zprostředkovatel	3	2,7
	prodej zpracovatelům	20	34,3
	přímý prodej	3	0,8
	prodej do zahraničí	9	30,2
tritikále	odbytové družstvo	5	2,7
	prodej jiným farmářům	6	4,3
	zprostředkovatel	5	25,3
	prodej zpracovatelům	34	47,9
	prodej do zahraničí	4	19,2
pohanka	odbytové družstvo	4	31,5
	zprostředkovatel	4	21,7
	prodej zpracovatelům	13	39,3
kukuřice	prodej do zahraničí	9	83,9

¹⁾ V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant. V rámci obilovin byl nejvíce zastoupen přímý prodej z vlastního obchodu mimo farmu.

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024

Tab. 27 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – luskoviny na zrno, okopaniny, olejniny, zelenina, seno a senáž

Bioprodukt	Obchodní cesta ¹⁾	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Luskoviny na zrno			
luskoviny na zrno	odbytové družstvo	22	33,7
	zprostředkovatel	5	3,3
	prodej zpracovatelům	32	17,0
	prodej jiným farmářům	3	5,1
	prodej do zahraničí	11	40,5
Okopaniny			
brambory	prodej zpracovatelům	5	21,8
	přímý prodej	19	7,4
	prodej do zahraničí	3	70,5
Olejniny			
olejniny	odbytové družstvo	6	9,7
	zprostředkovatel	5	1,9
	prodej zpracovatelům	12	19,0
	prodej do zahraničí	12	69,4
Zelenina			
zelenina	přímý prodej	50	13,4
	veřejné stravování, restaurace	4	0,1
	prodej do zahraničí	n.a. ²⁾	86,1
Kategorie zeleniny³⁾			
plodová	přímý prodej	14	96,6
košťálová a brukvovitá	přímý prodej	6	100,0
kořenová a hlízová	přímý prodej	29	9,4
	veřejné stravování, restaurace	3	0,1
	prodej do zahraničí	n.a. ²⁾	90,1
Seno/senáž			
seno	prodej jiným farmářům	70	91,3
	prodej do zahraničí	5	8,6
senáž	prodej jiným farmářům	28	47,9
	prodej zpracovatelům	n.a. ²⁾	47,3
	prodej do zahraničí	4	4,8

¹⁾ V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant.

²⁾ Nepublikováno.

³⁾ Jedná se o detailnější rozdělení zeleniny. U každé kategorie zeleniny byl podíl obchodní cesty znovu přepočítán na celkový objem za danou kategorii. Z toho důvodu procenta ve sloupci podílu na prodaném objemu neodpovídají v tabulce u části „Kategorie zeleniny“ na část „Zelenina“ uvedenou výše.

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024

Tab. 28 Způsob prodeje hlavních bioproduktů RV v roce 2023 – ostatní, ovoce a hrozny

Bioprodukt	Obchodní cesta ¹⁾	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Ostatní			
LAKR²⁾	prodej zpracovatelům	12	79,0
	přímý prodej	6	1,8
osivo	odbytové družstvo	5	19,7
	prodej zpracovatelům	6	16,0
	zprostředkovatel	n.a. ⁴⁾	64,3
produkt³⁾	přímý prodej	7	42,7
	prodej do maloobchodu	3	44,1
Trvalé kultury			
jablka	prodej zpracovatelům	28	79,6
	přímý prodej	18	9,5
hrušky	přímý prodej	14	62,0
peckoviny	přímý prodej	20	92,2
bobuloviny	odbytové družstvo	n.a. ⁴⁾	49,2
	prodej zpracovatelům	4	9,2
	přímý prodej	3	41,1
vinné hrozny	prodej zpracovatelům	6	97,4

¹⁾ V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant.

²⁾ LAKR – léčivé a aromatické rostliny a koření.

³⁾ Do kategorie produkt bylo zařazeno víno a jablečný mošt.

⁴⁾ Nepublikováno.

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024

Živočišné bioprodukty

Nejčastější způsob prodeje a podíl prodaného objemu jsou sledovány také u bioproduktů z živočišné výroby. Údaje získané v dotazníkovém šetření pro rok 2023 jsou shrnuty v Tab. 29. Stejně jako v letech předešlých jsou publikovány pouze údaje při počtu minimálně tří respondentů ve skupině.

Z tohoto důvodu jsou v části živočišné produkty uvedeny údaje pouze za kravské a kozí mléko, výrobky z kravského mléka, kozí sýr a vejce. Dále hovězí, skopové a vepřové maso. Další části tabulky se pak věnují nejvíce využívaným obchodním cestám v případě prodeje živých zvířat, která jsou nejčastěji prodávána na chov, jako zástav nebo na porážku (jatečná zvířata). Sběr dat pro tuto kapitolu je dlouhodobě výrazně ovlivněn neochotou respondentů poskytovat údaje týkající se využívaných prodejních cest. U bioproduktů uvedených v Tab. 29 se proto nejedná o veškerý objem produkce, který byl v daném roce uplatněn, ale pouze o tu část, která byla zaznamenána v dotazníkovém šetření. Stejně tak podíly produkce u jednotlivých cest uvedené v textu níže vychází z objemu získaných dat, nikoli uplatněné produkce v ČR celkem.

Kravné mléko bylo nejčastěji prodáváno zpracovatelům nebo formou přímého prodeje. V pořadí třetí nejčastěji využívanou odchodní cestou byl prodej prostřednictvím odbytového družstva. Z hlediska prodaného objemu byl největší podíl produkce (92,4 %) prodán prostřednictvím zpracovatelů. Přímým prodejem z farmy bylo uplatněno pouze 0,6 % objemu kravného mléka, nicméně tato cesta uplatnění byla druhou nejčastější (12 subjektů). Přes odbytové družstvo bylo prodáno 7,0 % prodaného objemu. Výrobky z kravného mléka byly z většiny obchodovány přímo ke spotřebitelům (89,9 % objemu).

U koziho mléka byl veškerý objem obchodován přímým prodejem (vše na farmě) a koziho sýra bylo takto prodáno 95,4 %.

Naopak u vajec bylo přímo prodáno pouze 2,2 % (15 producentů). Většina (96,8 % objemu) byla prodána zpracovatelům.

Prodej hovězího masa byl realizován více způsoby. Většina (84,0 % od 38 subjektů) byla prodána zpracovatelům. Přímou bylo prodáno 9,9 % (4 % na farmě) a 2,7 % hovězího masa si našlo cestu do restaurací a veřejných stravovacích zařízení. Drůbeží maso bylo, jako v letech minulých, prodáváno výhradně zpracovatelům (93,9 %). Skopového masa bylo zpracovatelům prodáno 95,2 % a stejnou obchodní cestou bylo prodáno 97,0 % vepřového masa.

V prodeji živých zvířat, stejně jako v předchozích letech, dominoval skot. Chovný skot byl z 92,1 % prodáván jiným farmářům a do zahraničí prodávaly tři subjekty (7,9 %). Zástavová telata byla z 56,3 % prodávána jiným farmářům, ze 40,1 % přes zprostředkovatele, z 2,9 % byla prodávána do zahraničí a 0,7 % byl realizován přímý prodej telat. Jatečný skot byl prodán z 56,6 % zpracovatelům, z 40,2 % prodán přes zprostředkovatele, ze 2,8 % byl prodán do zahraničí a 0,4 % jatečného skotu bylo prodáno přímým prodejem.

U ovcí lze pozorovat podobné prodejní způsoby. Objem zástavových jehňat prodaných jiným farmářům činil 50,0 % (24 subjektů) a přes zprostředkovatele bylo prodáno 47,6 % (6 subjektů). Většina jatečných ovcí byla prodána přes zpracovatele (94,9 %).

Ostatní kategorie zvířat a živočišných produktů byly uvedeny pouze malým vzorkem farmářů, a proto nejsou tyto údaje v Tab. 29 zahrnuty.

Tab. 29 Způsob prodeje hlavních bioproduktů živočišné výroby a živých zvířat v roce 2023

Kategorie	Obchodní cesta ¹⁾	Počet farem	Podíl prodaného objemu (%)
Živočišné produkty			
kravské mléko	odbytové družstvo	3	7,0 %
	prodej zpracovatelům	27	92,4 %
	přímý prodej	12	0,6 %
výrobky z kravského mléka	přímý prodej	11	89,9 %
kozí mléko	přímý prodej	4	100,0 %
kozí sýr	přímý prodej	5	95,4 %
vejce	prodej zpracovatelům	n.a. ²⁾	96,8 %
	přímý prodej	15	2,2 %
drůbeží maso	prodej zpracovatelům	4	93,9 %
hovězí maso	prodej zpracovatelům	38	84,0 %
	přímý prodej	15	9,9 %
	veřejné stravování, restaurace	3	2,7 %
skopové maso	prodej zpracovatelům	4	95,2 %
vepřové maso	prodej zpracovatelům	5	97,0 %
Skot			
telata zástav	prodej jiným farmářům	337	56,3 %
	prodej přes zprostředkovatele	114	40,1 %
	prodej do zahraničí	4	2,9 %
	přímý prodej	6	0,7 %
skot jatečný	prodej přes zprostředkovatele	227	40,2 %
	prodej zpracovatelům	412	56,7 %
	přímý prodej	6	0,4 %
	prodej do zahraničí	6	2,8 %
chovný skot ⁴⁾	prodej jiným farmářům	16	92,1 %
	přímý prodej do zahraničí	3	7,9 %
Ovce			
jehňata zástav	prodej jiným farmářům	24	50,0 %
	prodej přes zprostředkovatele	6	47,6 %
jatečné ovce	prodej zpracovatelům	8	94,9 %

¹⁾ V případě „přímého prodeje“ bylo možné v dotazníku vybírat z několika variant. Nejvíce zastoupen byl přímý prodej spotřebitelům přímo z farmy a přímý prodej z vlastního obchodu mimo farmu.

²⁾ Nepublikováno.

³⁾ Do souhrnné kategorie „chovný skot“ byly zařazeny různé podkategorie odpovědí (např. chovné jalovice, chovný skot, plemenní býčci).

Pozn.: Údaje nejsou publikovány při počtu respondentů ve skupině nižším než 3.

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2024

7.3 Přímý prodej bioproduktů a biopotravin na ekofarmách

Smyslem zjišťování bylo určit rozsah prodeje z ekofarem přímo konečným spotřebitelům (tzv. prodej ze dvora). Přímý prodej zahrnuje: prodej na farmě bez obchodu nebo ve vlastním obchodě zemědělce, prodej v rámci agroturistiky na ekofarmě, prodej bioproduktů na tržnicích nebo prostřednictvím zásilkové služby, donášky nebo přes internet.

Z celkového počtu 4 758 respondentů odpovídaly na tuto otázku pouze ekofarmy, které již mohly v roce 2023 prodávat alespoň jeden svůj bioprodukt s certifikátem. Ze 3 935 ekofarem jich 194 uvedlo (tj. cca 4,9 %), že v roce 2023 prodávaly své bioprodukty přímo na farmě (viz Graf 8). Jedná se o meziroční zvýšení o 6,6 %.

Tento podíl může být pravděpodobně o něco vyšší, protože zde nejsou zahrnuty farmy, které sice prodej ze dvora realizují, ale svoje produkty prodávají bez certifikátu jako běžné konvenční produkty. Pokud vezmeme v úvahu pouze ekofarmy, které v daném roce skutečně realizovaly prodej nějakého svého bioproduktu s certifikátem, pak zhruba každá osmá farma prodala v roce 2023 alespoň jeden svůj bioprodukt ze dvora (14,3% podíl), což představuje podobnou situaci jako v předchozích letech. K posouzení významu přímého prodeje byl dále zjišťován jeho podíl na celkovém obratu ekofarmy (viz Tab. 30). Podíl farem v jednotlivých kategoriích je obdobný jako v předchozích letech. Pro 41 % farem, které realizují přímý prodej bioproduktů ze dvora je tento typ odbytu významný a tvoří více než polovinu celkového obratu farmy.

Z ekofarek, které realizovaly prodej ze dvora, bylo 64 % farem ochotno sdělit objem realizovaného obratu cestou přímého prodeje. Celkem 19 % z těchto farek uvedlo, že jejich obrat činil v roce 2023 za prodej ze dvora méně než 100 tis. Kč. Dalších 36 % realizovalo obrat z přímého prodeje v hodnotě od 100 tis. Kč do 500 tis. Kč. Obrat v hodnotě od 500 tis. Kč do 1 mil. Kč uvedlo 15 % farek, obrat v hodnotě od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč realizovalo 25 % farek a zbylá 5 % farek, které byly ochotny obrat uvést, mělo obrat z přímého prodeje nad 5 mil. Kč.³¹

Přímý prodej je řešením problému nedostatku odbytových kanálů pro ekologické zemědělce, vysoké konkurence, nejistoty a nízkých výkupních cen v tradičních odbytových kanálech. Tento způsob realizace produkce farek navíc přivádí spotřebitele až na farmu (vytváří se tak přímý vztah mezi zemědělcem a spotřebitelem) a současně je to nejúčinnější způsob propagace ekologického zemědělství a biopotravin s jasným multiplikačním efektem.

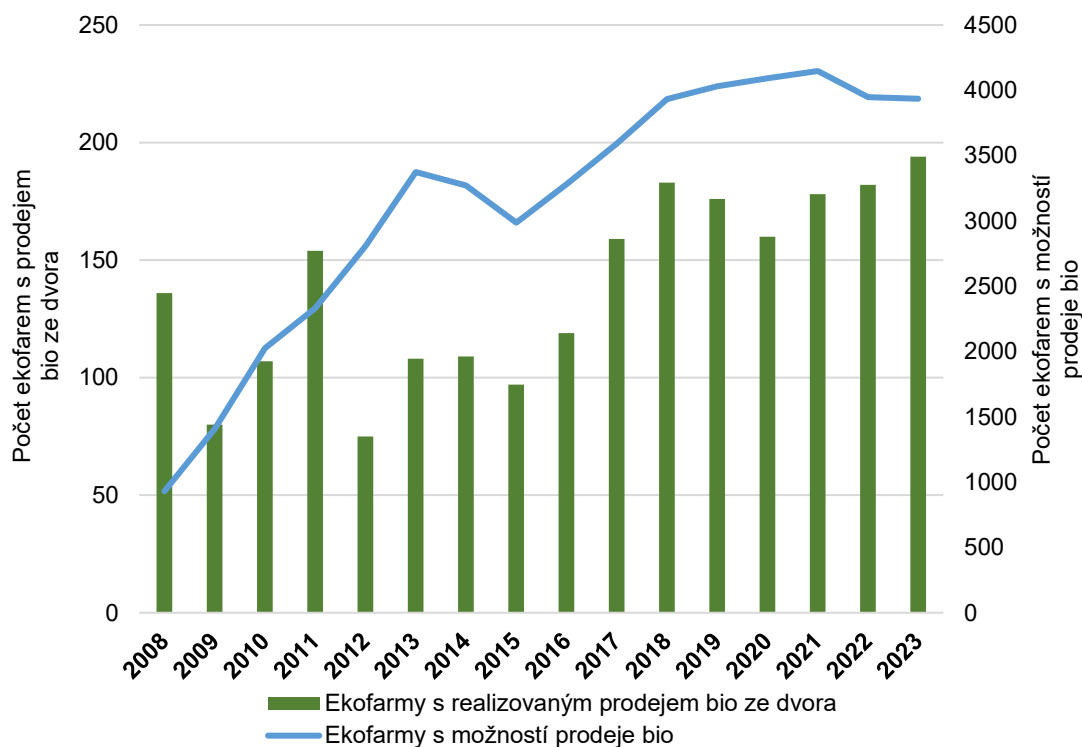
Z pohledu prodávaných bioproduktů a biopotravin zůstala obdobná struktura faremního prodeje jako v přechodných letech. Nejvíce ekofarek (75 %) se opět specializovalo na prodej živočišných a 23 % ekofarek na prodej rostlinných produktů, a dále 2 farmy (1 %) nabízelo rostlinnou i živočišnou produkci zároveň. Z živočišných bioproduktů se jednalo zejména o prodej masa a masných výrobků (105 farek) – převážně masa hovězího, dále o prodej mléčných výrobků (kravských, kozích, ovčích) včetně sýrů (50 farek), prodej mléka (16 farek) a vajec (4 farmy). V porovnání s předchozími roky je počet farek, které prodávaly ze dvora mléko a mléčné výrobky, téměř obdobný. Z rostlinných bioproduktů dominoval prodej ovoce (např. jablka a švestky) včetně ovoce sušeného a dalších výrobků z něj, např. povidla, mošty, džemy (33 farek). Významné jsou z pohledu prodeje ze dvora také zpracované léčivé rostliny prodávané zejména ve formě čajů, sirupů a sušených bylinek (10 farek). Prodáváno bylo také víno (5 subjektů), přičemž byl zaznamenán pokles farek s tímto

---

³¹ Z důvodu zaokrouhlování nedává součet jednotlivých kategorií 100 %.

prodejem oproti roku 2022. Celkem 8 farem nabízelo ze dvora zeleninu včetně zpracované. Ojediněle farmy nabízely při přímém prodeji také např. obiloviny nebo houby.

Graf 8 Počet ekofarek prodávajících bioprodukty a biopotraviny ze dvora (2008–2023)

Zdroj: Statistické šetření na ekologických farmách ÚZEI 2009–2024; zpracováno ÚZEI

Tab. 30 Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy (2008–2023)

Rok	Podíl přímého prodeje na celkovém obratu ekofarmy			
	<10 %	10–50 %	51 a více %	
2008	53 % farem	31 % farem	16 % farem	
2009	25 % farem	51 % farem	24 % farem	
2010	40 % farem	34 % farem	26 % farem	
2011	36 % farem	37 % farem	27 % farem	
Rok	<10 %	11–25 %	26–50 %	51 a více
2012	26 % farem	33 % farem	18 % farem	23 % farem
2013	25 % farem	24 % farem	17 % farem	34 % farem
2014	25 % farem	32 % farem	18 % farem	25 % farem
2015	34 % farem	19 % farem	23 % farem	24 % farem
2016	26 % farem	26 % farem	17 % farem	32 % farem
2017	23 % farem	24 % farem	22 % farem	31 % farem
2018	14 % farem	21 % farem	24 % farem	41 % farem
2019	11 % farem	17 % farem	27 % farem	45 % farem
2020	15 % farem	15 % farem	20 % farem	50 % farem
2021	11 % farem	18 % farem	28 % farem	43 % farem
2022	10 % farem	20 % farem	27 % farem	43 % farem
2023	17 % farem	17 % farem	25 % farem	41 % farem

Zdroj: Statistická šetření na ekologických farmách ÚZEI 2009–2024

8 Podpora ekologického zemědělství a výroby biopotravin

První finanční prostředky na podporu vzniku ekologicky hospodařících podniků byly uvolněny již v letech 1990–1992. Výrazný rozvoj EZ nastal po roce 1998, především díky obnovení státní podpory, která byla až do roku 2003 poskytována na základě nařízení vlády, kterým se stanovily podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství.

V letech 2004–2006 byly podmínky státní podpory upraveny programovým dokumentem „Horizontální plán rozvoje venkova“ (HRDP), který byl zpracován již dle pravidel EU, čímž byla zajištěna finanční podpora ekozemědělců i po vstupu ČR do EU. Ekologické zemědělství bylo jedním z podporovaných titulů v rámci tzv. agroenvironmentálních opatření (AEO). V těchto letech mohli ekologičtí zemědělci také využívat zvýhodněné bodové bonifikace při žádostech o podporu z „Operačního programu Zemědělství“.

Od roku 2007 byla podpora EZ zajišťována programovým dokumentem „Program rozvoje venkova 2007–2013“ (PRV) zpracovaným dle nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z EZFRV, který nahradil „HRDP“ a „Operační program Zemědělství“. Titul „ekologické zemědělství“ byl v roce 2014 opět podporován v rámci AEO, kdy byla prodloužena platnost závazků z Programového období 2007–2013, podpora ekologických zemědělců tak byla realizována v rámci Osy II PRV pod titulem „EZ“, který společně s titulem pro integrovanou produkci spadal pod podopatření „Postupy šetrné k životnímu prostředí“ v rámci AEO. V rámci tohoto titulu byla ekozemědělcům vyplácena náhrada za ekonomické ztráty vzniklé tímto systémem hospodaření. Platba byla poskytována na plochu ekologicky obhospodařované půdy s diferenciací dle užití ploch (tj. pěstovaných kultur). Shodnou výši plateb obdrželi ekozemědělci i na plochy v přechodném období. Od roku 2007 mohly navíc subjekty registrované v EZ získat bodové zvýhodnění u dalších pěti opatření v rámci Osy I a III PRV a měly tak mnohem vyšší šanci, že jejich projekt bude schválen a financován.

Od roku 2015 byla dle čl. 29 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 podpora EZ navržena zvlášť mimo AEO (nově AEKO). Od roku 2015 mohli žadatelé také vstupovat do nových titulů: krajinotvorné sady, vinice, chmelnice, pěstování trav na semeno, travní porost na orné půdě a odplevelování dočasným úhorem. Naopak se zavedením podmínky podpory pouze pro uzavřené ekofarmy (tzn. bez souběhu produkce v rostlinné výrobě) byl zrušen titul podporující nižší sazbou travní porosty ekofarem se souběhem.

V roce 2022 nebylo s ohledem na ukončení programového období 2014–2020 již možné uzavírat nové pětileté závazky. Bylo ovšem možné neomezeně navýšit výměru již uzavřeného navazujícího dvouletého závazku uzavřeného v roce 2020, nebo bylo možné vstoupit do navazujícího opatření ekologického zemědělství, a to formou jednoletého závazku, které začínalo 1. ledna prvního roku závazku. Předchozí zařazení DPB v opatření EZ se neposuzovalo. Souběh starých (EZ) a nových (navazující EZ) závazků jednoho žadatele byl umožněn, nikoli však na jednom DPB.

S ohledem na nové programové období 2023–2027 bylo v roce 2023 možné uzavřít nový pětiletý závazek. Souběh starých závazků podle nařízení vlády 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologického zemědělství a nových závazků je u jednoho žadatele možný, nikoli však na jednom DPB. Podání žádosti o zařazení do jednoletého navazujícího závazku podle nařízení vlády č. 331/2019 Sb. není od roku 2023 možné. Od tohoto roku byla naopak nově zavedena podmínka absolvování školení jednou za závazek (do konce 4. roku závazku). Školení jsou zaštiťována Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (ÚKZÚZ) a dalšími organizacemi působícími v oblasti ekologického

zemědělství. Tato podmínka je zohledněna v sazbě dotace. Od roku 2023 byl také umožněn souběh konvenčního zemědělství s ekologickým, avšak podmínky souběhu jsou stanoveny evropskou legislativou (nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/848). V roce 2023 vznikl titul Pěstování víceletých píceň. Naopak v rámci EZ není od tohoto roku podporován úhor (U) a trvalá kultura – jiná trvalá kultura – krajinný sad (J), a to z důvodu přechodu této kultury pod Agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO). V roce 2024 nejsou nově v intervencích uvedeny sazby za titul Brambory a titul Brambory do 6 ha a dále sazby za nedodržení produkce. Nově vznikly tituly Vinice – ozelenění meziřadí (tzv. doplňková platba) a Pěstování víceletých píceň za uznatelný množitelý porost.

8.1 Základní dotace na plochu

Dne 1. března 2023 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 33/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 74/2015 Sb., o podmínkách poskytování dotací na opatření dobré životní podmínky zvířat, ve znění pozdějších předpisů. V souvislosti s novým programovým obdobím je od roku 2023 spuštěn příjem nových žádostí do 5letého závazku. Od roku 2023 je vyplácení dotací pro opatření Ekologické zemědělství realizováno na základě Strategického plánu SZP, který byl schválen vládou dne 12. října 2022 a následně Evropskou komisí dne 24. listopadu 2022. Strategický plán SZP je klíčovým nástrojem podpory zemědělského sektoru a venkova pro období 2023–2027. Pro pětileté závazky byla stanovena výše plateb fixně v EUR, viz Tab. 31.

Tab. 31 Sazby pro opatření EZ dle SP SZP platné v roce 2024

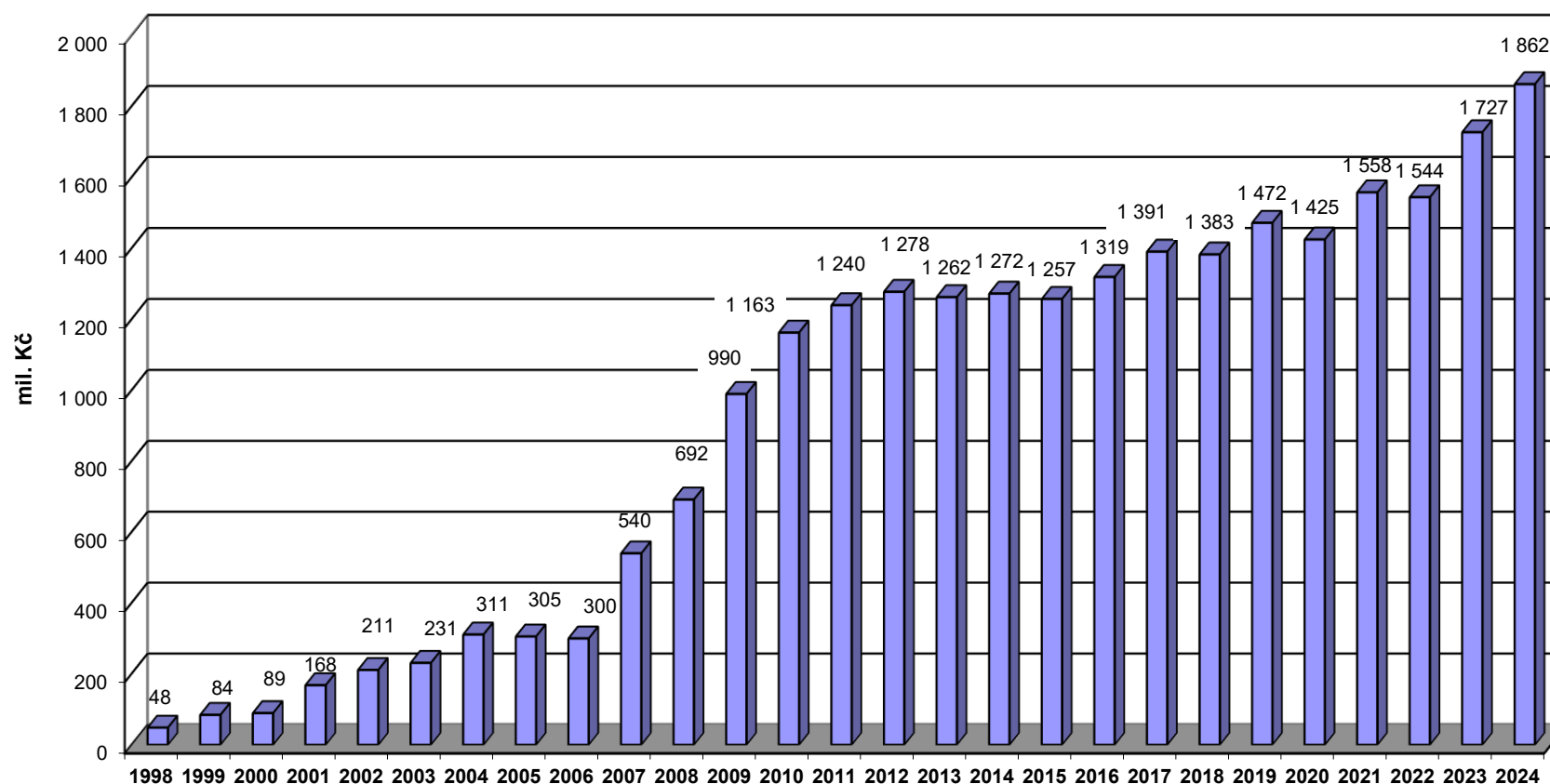
Užití půdy	Hospodaření/dotace	Výše sazby (EUR/ha)	
		Přechodné období	Ekologická produkce
		Opatření EZ	
Trvalý travní porost	Trvalý travní porost	106	100
Orná půda	Zelenina a speciální byliny	780	760
	Zelenina a speciální byliny do 6 ha	810	790
	Pěstování víceletých píceň	148	130
	Pěstování víceletých píceň (uznaný množitel'ský porost)	343	246
	Pěstování trávy na semeno	148	130
	Pěstování ostatních plodin	343	246
	Jahodník	780	760
	Pěstování trav	148	130
Trvalá kultura	Ovocný sad – intenzivní	896	850
	Ovocný sad – ostatní	536	510
	Vinice	900	847
	Vinice (meziřadí)	1 148	1 095
	Chmelnice	900	847

Zdroj: SP SZP 2023-2027, pro rok 2024

K rozdělení platby u sadů došlo již v roce 2010, kdy původní vyšší platba byla poskytována na tzv. intenzivně obhospodařované sady (tj. s minimálním počtem 200 ks/ha vyjmenovaných druhů stromů nebo 800 ks/ha vyjmenovaných druhů bobulovin). Nižší sazba platila pro sady, které nesplňovaly výše uvedenou limitní podmínku hustoty výsadby. Toto rozdělení zůstalo v rámci nového programového období zachováno, došlo pouze k úpravě kritérií pro minimální stanovenou hustotu druhů stromů/keřů (intenzivní sady: jádroviny – min. 500 ks/ha, peckoviny min. 200 ks/ha, ovocné keře – min. 2 000 ks/ha; ostatní sady: ovocné stromy – min. 100 ks/ha, ovocné keře – min. 1 000 ks/ha).

Vzhledem k tomu, že jsou dotace vypláceny v Kč, odlišuje se každoročně jejich výše také v závislosti na uplatněném směnném kurzu (směnný kurz v roce 2024 činil 24,724 Kč/EUR). Zažádáno bylo o 1 862,4 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 7,84 % (tj. o 135,4 mil. Kč), viz Graf 9. Žádosti o podporu EZ byly podány na plochu 582 308 ha. Proti roku 2006, kdy bylo žádáno o přibližně 300 mil. Kč, vzrostl objem zažádaných finančních prostředků více než šestinásobně. Toto navýšení bylo způsobeno jak růstem výměry podporovaných ploch EZ, tak navýšením plateb na ha v rámci PRV, respektive nově dle SP SZP. V Tab. 32 jsou zaznamenány zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) v letech 2016 až 2022 dle PRV. Tab. 33 zachycuje zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) v letech 2023 a 2024 dle SP SZP.

Graf 9 Vývoj dotací v EZ (1998–2024)

Pozn. Celková podpora představuje od roku 2004 objem zažádaných namísto do té doby uváděných vyplacených dotací, které jsou vypláceny vždy v průběhu následujícího roku.

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

Tab. 32 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle PRV v letech 2016 až 2022

Druh zemědělské kultury/typ dotace	Zažádaná výměra (ha)							Zažádané finanční prostředky (v tis. Kč)						
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Trvalý travní porost	408 733	421 086	430 091	438 085	432 983	444 352	452 332	907 667	945 038	912 059	935 873	913 397	968 196	935 115
Orná půda	62 004	66 499	75 831	87 438	87 581	99 698	109 629	331 621	363 277	393 995	456 287	437 493	515 543	538 581
Pěstování zeleniny a speciálních bylin	2 502	3 847	4 022	3 968	4 303	5 030	4 997	32 635	50 626	50 218	49 649	52 586	62 864	60 013
Pěstování trav na semeno	88	204	326	572	438	862	915	487	1 224	2 011	3 333	2 357	4 537	4 576
Pěstování ostatních plodin	56 725	59 576	68 453	79 055	78 989	88 863	97 944	293 410	305 913	336 211	396 153	375 589	438 867	463 600
Travní porost na orné půdě	2 664	2 833	3 023	3 836	3 836	4 855	5 693	5 067	5 471	5 517	7 092	6 889	9 127	10 252
Úhor na orné půdě	24	36	5	4	10	84	76	20	31	5	4	8	75	60
Pěstování jahodníku	1	3	2	3	5	4	4	2	12	33	56	64	73	80
Trvalá kultura	5 120	5 311	5 299	5 469	5 161	5 269	5 211	79 924	82 200	76 590	79 686	73 868	73 922	70 175
Sady intenzivní	1 775	1 805	1 766	1 831	1 737	1 519	1 530	37 822	38 638	35 382	36 934	34 737	31 230	29 776
Ostatní sady	1 746	1 782	1 698	1 717	1 595	1 773	1 527	19 908	20 432	18 102	18 422	16 921	19 438	15 851
Krajinnotvorný sad	792	895	957	1 006	944	1 060	1 118	3 535	3 993	4 033	4 271	3 016	2 711	2 499
Vinice	803	825	872	908	878	908	1 027	18 548	19 026	18 931	19 915	19 028	20 321	21 824
Chmelnice	4	4	6	7	7	9	9	111	111	142	144	166	222	225
Celkem	475 857	492 896	511 221	530 992	525 725	549 319	567 172	1 319 212	1 390 515	1 382 644	1 471 846	1 424 758	1 557 661	1 543 871

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

Tab. 33 Zažádané finanční prostředky na plochu EZ (přechodné období a ekologickou produkci) dle SP SZP v letech 2023 až 2024¹⁾

Druh zemědělské kultury/typ dotace	Zažádaná výměra (ha)	Zažádaná výměra (ha)	Zažádané finanční prostředky (v tis. Kč)	Zažádané finanční prostředky (v tis. Kč)
	2023	2024	2023	2024
Přechod na ekologické zemědělství				
Trvalé travní porosty	36 122	37 019	92 339	97 018
Pěstování trav a víceletých píceňin na orné půdě	6 626	5 041	21 891	18 447
Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku	841	1 009	13 382	19 456
Pěstování ostatních plodin	9 554	7 543	74 418	63 970
Intenzivní sady	151	186	3 256	4 125
Ostatní sady	54	51	702	681
Vinice a chmelnice	422	358	9 155	7 961
Ekologické zemědělství				
Trvalé travní porosty	347 202	435 821	837 311	1 077 524
Pěstování trav a víceletých píceňin na orné půdě	20 074	29 949	58 092	96 261
Pěstování zeleniny, speciálních bylin, brambor a jahodníku	2 073	3 245	31 888	60 969
Pěstování ostatních plodin	42 304	58 833	243 831	357 829
Intenzivní sady	795	1 090	16 300	22 913
Ostatní sady	983	1 208	12 088	15 230
Vinice a chmelnice	730	955	14 901	20 012
Dobíhající závazky ²⁾	108 945	x ³⁾	297 450	x ³⁾
Celkem	576 874	582 308	1 727 004	1 862 396

1) Z důvodu zaokrouhlování se součty hodnot nemusí rovnat.

2) Jedná se o dobíhající závazky opatření EZ uzavřené v rámci Programu rozvoje venkova 2014-2020.

3) Údaj není k dispozici.

Zdroj: SZIF; zpracoval ÚZEI

8.2 Podpory EZ v rámci dalších opatření SZP

S ohledem na nízkou produkci biopotravin v ČR se MZe rozhodlo od roku 2007 zvýhodnit výrobce biopotravin a ekologické zemědělce u vybraných opatření Programu rozvoje venkova. V rámci výzev pro rok 2024 se jednalo o bodové zvýhodnění investic v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023-2027. Bodové zvýhodnění bylo uplatněno při následujících šesti operacích: Investice do zemědělských podniků (Intervence 33.73), Investice do zpracování zemědělských produktů (Intervence 34.73), Technologie snižující emise GHG a NH₃ (Intervence 37.73), Investice do nezemědělských činností (Intervence 45.73), Zahájení činnosti mladého zemědělce (Intervence 49.75) a Inovace při zpracování zemědělských produktů (Intervence 51.77), viz Tab. 34.

Tab. 34 Přehled zájmu o investiční opatření s bodovým zvýhodněním v roce 2024

Intervence	Počet schválených žádostí	Požadovaná výše dotace (tis. Kč)	Z toho subjekty uplatňující bodové zvýhodnění za EZ			
			Počet schválených žádostí		Požadovaná výše dotace	
			(abs.)	(%)	(tis. Kč)	(%)
33.73 Investice do zemědělských podniků	649	2 404 115	145	22,3	330 412	13,7
34.73 Investice do zpracování zemědělských produktů	432	1 091 621	81	18,8	158 828	14,5
37.73 Technologie snižující emise GHG a NH ₃	183	1 030 834	9	4,9	32 287	3,1
45.73 Investice do nezemědělských činností	328	376 584	108	32,9	143 094	38,0
49.75 Zahájení činnosti mladého zemědělce	407	673 570	199	48,9	328 710	48,8
51.77 Inovace při zpracování zemědělských produktů	4	62 940	0	0,0	0	0,0
Celkem	2 003	5 639 664	542	27,1	993 331	17,6

Zdroj: Odbor Řídící orgán rozvoje venkova MZe; zpracovatel ÚZEI; stav ke dni 30. 6. 2025

V rámci těchto šesti intervencí bylo v roce 2024 schváleno 27,1 % žádostí podaných subjekty registrovanými v EZ (33,9 % v roce 2023), a to s požadavkem o dotaci ve výši 993 331 tis. Kč (17,6 % všech dotací). K nejčastěji využívaným intervencím v roce 2024 patřily „Zahájení činnosti mladého zemědělce“ a „Investice do zemědělských podniků“, na které bylo zároveň alokováno nejvíce finančních prostředků.

Závěr zprávy

Údaje prezentované v této zprávě jsou získávány díky finanční podpoře a zájmu MZe mít k dispozici aktuální statistické informace o ekologickém zemědělství v ČR. Sběr potřebných údajů je prováděn ve spolupráci s kontrolními organizacemi na základě dotazníku, který je vyplňován za ekofarmy hospodařící v systému ekologického zemědělství v daném roce šetření. Za rok 2024 byly získány údaje od 4 758 ekozemědělců.

Důvodem sběru těchto dat je potřeba získat podklady jednak pro vyplnění povinných statistických výkazů o EZ pro Eurostat a dále mít k dispozici údaje potřebné pro popis reálné situace v ekologickém sektoru a hodnocení státní politiky pro EZ.

Z výše popsaných údajů vyplývá, že k 31. 12. 2024 hospodařilo ekologicky 5 565 ekofarem, a to na 17,12 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu v ČR v LPIS. Z pohledu užití půdy v EZ dominují trvalé travní porosty (TTP), s podílem 78,9 % na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy. Plocha orné půdy (OP) v EZ zabírá 20,1 % a trvalé kultury zaujímají podíl 0,9 % v rámci všech ekologicky obhospodařovaných ploch. Největší plochy ekologicky obhospodařované půdy se nachází v pohraničních hornatých okresech Jihočeského, Plzeňského, Moravskoslezského, Karlovarského a Ústeckého kraje (v těchto pěti krajích se nachází téměř 60 % ploch EZ).

V rostlinné výrobě byly hlavními plodinami pěstovanými na orné půdě stejně jako v předchozích letech obiloviny (43,0 %) a píce (40,4 %). Objem odhadované ekologické produkce píce z TTP tvořil 85,0 %. Celkovou produkci z orné půdy tvořila ze 39,3 % produkce obilovin a 54,1 % produkce píce na orné půdě³². Na domácím trhu bylo zobchodováno 63 % obilovin, 63 % luskovin na zrno 56 % brambor a 100 % LAKR. Naopak 69 % olejnin bylo exportováno do zahraničí. Část rostlinné produkce byla prodávána také na konvenčním trhu (viz. Kapitola 6).

Co se týče živočišné výroby, tak nejčastěji chovaným druhem je skot, který v roce 2024 představoval 63,7 % všech ekologicky chovaných zvířat, následoval chov drůbeže s 16,2 % podílem. Také po přepočtení podílu přežvýkavců na VDJ vycházel jako nejvíce zastoupený skot (91,4 %). Zatížení travních porostů se pohybovalo okolo hodnoty 0,56 VDJ/ha. V návaznosti na to největší podíl na objemu vyprodukovaného bio masa zaujímalo právě maso hovězí (94,0 %) a produkty z kravského mléka, včetně mléka samotného. Hovězí maso pak bylo z 55 % prodáváno jako konvenční produkt (skopové 88 %, kozí 99 %), naopak téměř všechno mléko a vejce bylo prodáváno jako bio, a to na domácím trhu. Největší podíl prodeje do zahraničí mělo hovězí maso, a to 34 %.

MZe podporuje rozvoj EZ jako hlavního směru udržitelného způsobu hospodaření především skrze opatření „Ekologické zemědělství“ v rámci Rozvoje venkova v roce 2024 v celkové výši 1,862 mld. Kč. Dále mohou ekologičtí zemědělci čerpat dotace také z titulů Agroenvironmentálně-klimatických opatření (AEKO) včetně navazujících závazků (NAEKO)³³. Bodové zvýhodnění mohli ekologičtí zemědělci využít v rámci projektových a investičních opatření. Tyto preferenční body byly v roce 2022 zrušeny, ale jejich čerpání bylo od roku 2023 opět umožněno v rámci Strategického plánu SZP 2023-2027.

---

³² Jedná se o objem v seně.

³³ V roce 2024 bylo za navazující závazky PRV 2014-2020 vyplaceno dohromady 1 928 tis. Kč. Jednalo se pouze o opatření 10.1.4 Ošetřování travních porostů.

Z výše uvedeného je zřejmé, že je nezbytné mít k dispozici detailní informace o vývoji EZ k hodnocení dosavadní státní politiky a zejména k poskytování argumentů pro vynakládání veřejných finančních prostředků právě do ekologického sektoru. Z tohoto důvodu se také MZe rozhodlo v roce 2012 podpořit další tematický úkol zaměřený na porovnání ekonomiky ekologického a konvenčního zemědělství v rámci sítě FADN.

Snahou ÚZEI je proces sběru dat maximálně zautomatizovat a údaje existující v jiných šetřeních či databázích (např. ČSÚ, registr zvířat, registr vinic a sadů na ÚKZÚZ aj.) čerpat přednostně z těchto zdrojů. Velká část údajů je nyní čerpána online z Registru ekologických podnikatelů (REP) dostupného na stránkách MZe, který je z pohledu povinných hlášení a evidencí velkým přínosem.

Sběr dat a zvýšení informovanosti o vývoji EZ je jednou z významných aktivit přispívajících k transparentnosti a rozvoji sektoru EZ a tím k naplňování Akčního plánu pro ekologické zemědělství, který je hlavním strategickým dokumentem v oblasti rozvoje EZ a produkce biopotravin. V současné době je v platnosti Akční plán ČR pro rozvoj EZ v letech 2021–2027, který byl schválen Vládou ČR v květnu 2021.

Závěrem připojujeme stručné shrnutí naplňování vybraných kvantitativních cílů Akčního plánu vycházející mimo jiné také z výstupů tohoto tematického úkolu:

1) Dosáhnout 22% podílu ekologických ploch na celkové zemědělské půdě ČR

V roce 2024 činil tento podíl 17,1 %.

2) Dosáhnout 30% podílu orné půdy na celkové výměře půdy v EZ

V roce 2024 činil tento podíl 20,1 %.

3) Dosáhnout 10% navýšení rozlohy trvalých kultur v EZ

V roce 2024 došlo k poklesu plochy TK v EZ oproti roku 2019 z 4 669 ha na 4 122 ha³⁴, tzn. pokles o 11,7 %.

4) Dosáhnout 4% podíl biopotravin na celkové spotřebě potravin a nápojů

V roce 2023 činil tento podíl 1,59 %.

---

³⁴ Údaj vypočten na základě REP, je započítána pouze plocha ovocných sadů a vinic.